

Kurdų klausimas NE LAIKU IR NE VIETOJE

Vytautas Meškauskas

Kurdų tragedija, kasdien vykstanti prieš mūsų akis TV ekranuose, sujaudino ne tik pasaulio sąžinę, bet ir iškėlė kaltės klausimą. JAV kurdų veiksmų konferencijoje Washingtone, kuri buvo transliuojama ir per TV kabelio C-SPAN II stotį, buvo aiškinama, kad sukilimą iššaukė prezidento Busho vieši raginimai nuversti Saddamo Husseino režimą, o taip pat ir CIA veikla: "Laisvojo Irako" radijo stotis, veikusi Saudi Arabijos teritorijoje bei lokaliniai CIA agentai. Tokia veikla buvo logiška. Karui ruošiantis ir jį pradėjus reikėjo visais galimais būdais raustis po Saddamo pagrindais. Ji tačiau prieštaravo koalicijos sutarimui, kad Iraką reikia palikti dabartinėse jo ribose.

Kadangi Irake nebuvo kam pakeisti Saddamo režimo, Bushas vylėsi, kad jį nuvers kariuomenė. Jos aukštieji karininkai yra Saddamo kriminalinių veiksmų bendrininkai, kurie bijodami už tai atsakomybės, Saddamą nuversti nesiskubino. Iš amerikiečių pranešimų atrodė, kad Irako armija yra sumušta ir negalės pasipriešinti masiniam sukilimui. Mažiau buvo žinoma, kad amerikiečiai nenorėjo sunaikinti visos Saddamo armijos, nes nebūtų kam palaikyti tvarkos. Už tai galima manyti, kad kurdų sukili-

mas buvo daugiau ar mažiau spontraniškas, taip kaip Lietuvoje 'širdingai' buvo išlydėti bėgantieji sovietai.

Pradžioje kurdai kontroliavo visą šiaurinį Iraką, tačiau pasirodžius Saddamo geriausiems daliniams su tankais, artilerija ir net su helikopteriais, kuri sukilusius ir nesukilusius kurdus malšino pildama jiems gerkles, kilo panika ir prasiėjo masinis bėgimas. Vaizdai iš jo užtemdė ankstyvesnį džiaugsmą ir pasididžiavimą dėl greitos pergalės dykumose.

Atrodo, kad toks atvejis karo planuotojų buvo visai nenumatytas. Busho, kaip dabar Lietuvoje sakoma 'reitingas' nuo 92 krito iki 78. Dauguma tačiau pritarė administracijos nusistatymui, kad JAV nereikia kištis į Irako vidaus karą. Demokratai, kurie buvo prieš karą, dabar pradėjo reikalauti intervencijos ir dėl jos delsimo kaltina prezidentą. Girdi, visa tai galima buvo numatyti ir Saddamą iš anksto sudrausti, jei reikėtų – net jėga.

Dar didesnis susijaudinimas kilo Europoje. Thatcherienė skatino kurdus gelbėti, nesigilinant į teisinius klausimus. Ją pasekė premjeras John Major. Jai pritarė prancūzai, kurių užs. reik. min. Roland Dumas (Nukelta į 2 psl.)

Dirvos 75 metų jubiliejaus virš šimto tūkstančių dolerių įvykdyto vajeaus, vadovauto Irenos Kriaučeliūnienės užbaigimas, įvykęs 1991 m. kovo 9 d. gražioje L. I. Kriaučeliūnų sodyboje, Lemonte, Ill.

Sėdi: B. Kremerienė, I. Kriaučeliūnienė, V. Jonušienė. Stovi: V. Blinstrubas, O. Kremeris, V. Maurutis, P. Bučas, L. Kriaučeliūnas. (Plačiau skaitykite 7 psl.)

DIRVOS DEIMANTINĖS SUKAKTIES VAJUS

Mečys Valiukėnas

Du pirmininkai dr. Leonas Kriaučeliūnas ir inž. Vaclovas Mažeika, pirmasis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos, antrasis Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugijos "Viltis", iš anksto pradėjo rūpintis artėjančio Dirvos deimantinio jubiliejaus (1915-1990) minėjimu ir jubiliejinei "Dirvai" paramos sutelkimu. Šiems uždaviniams vykdyti buvo suorganizuotas specialus komitetas. Komiteto pirmininke pakviesta visuomenininkė Irena Kriaučeliūnienė. Kiti jos sudaryto komiteto nariai: vicep. K. Biskis, P. Buchas, izd. buhalterė Ona Daškevičienė, Jurgis Janušaitis, Vida Jonušienė, Bronė Kremerienė, kom. sekret. Oskaras Kremeris, Matilda Marcinkienė, Evelina Oželienė, Ritonė Rudaitienė, Mečys Valiukėnas ir Juozas Žygas – sukakties leidinio redaktorius. Pirmame komiteto pilnates posėdyje kiekvienas narys buvo nukreiptas į vieną ar kitą komiteto darbo sritį, o pirminkė pasiliko sau konsultantės vaidmenį visose srityse, su visais nariais.

Taip sudarytas centrinis komitetas pakvietė ALTS skyrių valdybas, o kur skyrių neturima, pavienius as-

menis, prašydamas suorganizuoti Dirvos sukakties minėti vietos komitetus. Daugelyje vietovių komitetai buvo sudaryti ir gražiai reiškėsi. Su jais susizinojimą palaikė, dažniausia, telefonu, pati pirmininkė. Ir dar daugiau. Štai teikiu pirmininkės pranešimą, kaip jis įrašytas komiteto posėdžio protokole: "Aplankiau Detroitą (du kartu), Omahą, Los Angeles, New Yorką, Bostoną (du kartu), Daytona Beach, St. Petersburg, Baltimorę... Vieta mūsų savaitraštyje neleidžia man cituoti vietovių komitetų renginiuose pasakytas kalbas, pareikštas mintis. Pirmoje eilėje buvo akcentuojama gimtąja kalba spaudos svarba ir mūsų uždavinys tą spaudą išlaikyti bei perduoti jaunesnei kartai. Dažnas jos kreipinys auditorijose aidėjo: "Padėkime išlaikyti mūsų spaudą, kuria teka mūsų kultūra, švietimas ir šalpa, kuri yra, tarytum, tiltas tarp išeivijos ir Lietuvos..."

Irena Kriaučeliūnienė atėjo į sukaktuvinio vajeaus pirmininkus, nešina aiškų darbo planą ir numatydamą būdus bei asmenis, kaip tą planą vykdyti. Ji suvokė vajeaus slinkti bei kliuvinius, aiškinosi dėl jų su komitetu

ir asmenimis, turinčiais patirtį panašiam darbe. Tai buvo jos stiprybė. Ji džiaugėsi kiekviena žinute, ką nors naujo sakančia vajeaus darbe. Ji kiekviename vajeaus komiteto posėdyje pareiškėdavo padėką vienam ar kitam nariui už jo atliktą darbą... Ji ne kartą garsino pasigerėjimą Onos Daškevičienės vajeaus atskaitomybės vadovės, kruopščiu darbu, finansinės padėties pranešimais. Menu, ji gerėjosi dail. Ados Sutkuvienės su projektuotu skoningu viršeliu, Dirvos 75 m. sukakties leidiniui. Neužmiršti ir kitų darbų! Petro Vėbros medžio skulptūra skirta dovanai – atminai. Juozo Žygo gerai atliktas leidinio redakcinis ir spaudos darbas, kaip ir Ritonės Rudaitienės kronikinės žinutės... ir t.t.

Centrinis komitetas dirbo darniai ir šviesiu žvilgsniu, žiūrėdamas į turimą uždavinį. Viso posėdžiauta 10 kartų! Ir veik visi posėdžiai vyko pas Kriaučeliūnus, vasaros metu – kieme, šimtamečių ąžuolų pavėsyje. Trumpai: Irena Kriaučeliūnienė visą vajeaus metų tais rūpesčiais ir gyveno.

Vajeaus baigiminiai duomenys: filosofinė pusė – (Nukelta į 7 psl.)

Š.m. kovo mėn. 23 d. Los Angeles, Beverly Wilshire viešbutyje, įvyko Lenkijos Prez. Lech Walesos pagerbimas dalyvaujant 800 kviestinių svečių. Nuotraukoje Lenkijos Prez. Lech Walesą lietuvių organizacijų vardu sveikina ir įteikia dovaną ALT Sąjungos L.A. sk. pirm. Liucija Mažeikienė.

Gruzija pasiskelbė nepriklausoma • Gorbačiovas Ragina Sovietus susiimti, bet nesako kaip • Jo ateitis neaiški.

Balandžio 9 d. – dviem metams nuo sovietų kariuomenės kruvino siautėjimo Tbilisi sostinėje praslinkus, – Gruzijos respublika, Lietuvos pavyzdžiu, atstatė savo nepriklausomybę. Rusijos prisijungta XIX amžiuje, Gruzija pasiskelbė nepriklausoma 1918 m. gegužės 26 d., pradžioje tikėdama vokiečių paramos. 1920 m. gegužės 7 d. ji pasirašė taikos sutartį su Maskva, leidama jai įsteigti jų atstovybę. Toji suorganizavo tarybinę respubliką nei metams nepraėjus – 1921 m. vasario 5 d. Formaliai tarybinė Gruzija įsijungė į Sovietų Sąjungą tik 1936 m.

Gruzijoje gyvena apie 5,5 milijonus žmonių. Jų tarpe didžiausia mažuma yra armėnai (9 %), rusai (7,4 %). KGB sukurstyti gruzinams artimi neskaitlingi osetinai pareikalavo ir sau nepriklausomybės, kas privedė prie smarkių susirėmimų. Vien šiais metais buvo apie 60 žmonių aukų.

Gruzinau jau IV šimt. priėmė krikščionybę ir turi, atskirą nuo Rusijos ortodoksų, savo Bažnyčią. Gruzijos karalienė Tamara (1184-1213) buvo sudariusi Kaukazo imperiją, kurią puolė mongolai, o vėliau turkai. Ieškodami nuo jų pagalbos gruzinai kreipsi į Maskvą, kuri juos paėmė savo globon ir valdžion.

Gruzijos Aukščiausioji Taryba 1990 m. kovo mėn. paskelbė, kad Gruzija buvo prievarta prijungta prie Sovietų Sąjungos, leido veikti ir ne komunistų partijom, kurios gavo daugumą spalio mėn. rinkimuose. Išrinkta Taryba po plebescito, pritarusio nepriklausomybei, dabar vienbalsiai ir paskelbė atstatanti nepriklausomybę ne vienam atstovui nebalsojant prieš. Naujos respublikos prezidentas Zviad Gamsakhurdia paskelbė, kad nepriklausomybės atstatymas nėra defacto išstojimas iš Sovietų Sąjungos. Tam dar reikės dvejų trijų metų ir susitarimų su Sovietija.

Tuo tarpu Maskvoje tą pačią dieną Gorbačiovas išpėjo tarybinių respublikų atstovus sulaukyti visus streikus ir demonstracijas visiems metams, per kuriuos turėtų būti jo imperijoje atstatyta tvarka. Gruzijos ir Pabaltės atstovai tame susirinkime nedalyvavo.

Virš Sovietijos – kalbėjo

Gorbačiovas – kabo rimtas pavojus. Pavojus visai valstybei, federacijai, kuriai prietarė gyventojų daugumas. Sovietijai grąso ūkinio chaoso pavojus, jos vyriausybės institucijos gali būti paraližuotos.

Bet kaip paprastai, Gorbačiovas nepasiūlė jokio konkretaus plano. Apie kokius metmenis buvo kalbama per televizijos to paties vakaro programą, bet sekančią dieną buvo paskelbta, kad toji programa dar galutinai neparuošta. Teigiama, kad norima pereiti prie laisvo ūkio, tačiau kartu išpėjama, kad tvarkingas perėjimas pareikalaus 20-30 metų.

Tą pačią dieną Minske įvyko vienos dienos visuotinas streikas, sustabdęs visas įmones. Streiko vadus Gorbačiovas pakvietė į Maskvą. Toliau tęsiasi anglų kasių streikas, pasiekęs net Sachalino pusiasalį. Savaitme aišku, kad tokia būklė iššaukė įvairiausių gandų apie Sovietijos ateitį. Kalbama, kad Gorbačiovas gal atsisakys kompartijos generalinio sekretoriaus posto, tą vietą užleisdamas Lukianovui.

Anksčiau būdavo spėjama, kas yra svarbesnis Kremliuje per kompartijos vadų išsirikiavimą virš Lenino mauzoliejaus priimti gegužės pirmosios dienos paradą. To parado ir šiais metais neatsisakoma. Jam pradėti paruošiamieji darbai. Laukiama kartu ir dar didesniu demonstracijų prieš kompartiją ir Gorbačiovą.

Pats Gorbačiovas pereitą savaitę turėjo važiuoti į Ja-

poniją pagerinti santykių su ta ekonomine galybe, kuri prieš kalbėdama apie koki nors ūkinį bendravimą, reikalauja grąžinti keturias mažas salas, sovietų pagrobtas jai kapitaliavus.

N.Y. TIMES korespondentas Serge Schmemann samprotauja, kad jėgos susibūrusios apie Gorbačiovą ir Jelciną, yra maždaug lygios. Jos abi turi teisę tvarkyti kraštą dekretais. Abi pademonstravo savo galią priešinti viena kitai. Jau kiek anksčiau, ilgametis Sovietų Sąjungos stebėtojas Harrison E. Salibury, per paskutinį apsilankymą Maskvoje priėjo išvados, kad jei Gorbačiovas nesusitars su Jelcinu, jie abu netrukus turės atiduoti visą valdžią kariuomenei. Kitos išeities iš dabartinio chaoso Salisbury nematęs.

PRANEŠIMAS SKELBIMŲ DAVĖJAMS

Spaustuvės, pašto ir visa, kas surišta su laikraščio leidimu, nuolat brangsta. Esam priversti ir mes skelbimų kainas kelti. Pigiausia išeina tiems, kurie skelbiasi ilgesnį laiką.

Mirties pranešimų ir užuojautų kainas jau esame paskelbę. Apie kitos rūšies prekybinius ir kitokius skelbimus, jų nemačius, sunku tiksliai kainą pasakyti. Geriausia su Dirvos administracija tartis iš anksto, žinant, kad metiniam skelbimui duodama 20% nuolaida. Metiniams, skelbiantis kas antra savaitę, duodama 10% nuolaida. O mėnesiniam skelbimui 5% nuolaida. Tikimės, kad Jūs ir toliau skelbsitės pas mus.

■ Iš kitos pusės

Balandžio 4 d. Nr. šioje vietoje, besidžiaugiant straipsniu apie Lietuvą LIFE žurnale, iš mano rašinio iškrito dvi eilutės: "Tie pavyzdžiai paneigia mitą, kad esame kažkokio tylos sąmokslu apsupti. Žinoma, su ateivių parengimų aprašymu toli nenuvažiuosi." Kad čia nemano prasimanymas, rodo sekantis pranešimas iš Pasaulio lietuvių 6/7 Nr.:

POKALBIS APIE LIETUVĄ VĖJAIS

1990 sausio 16 Čikagoje visą dieną vargome kalbėdamiesi su Knight Ridder žinių agentūros korespondentu Gary Blonston, atvykusiu iš Vašingtono. Kamantinėjo ilgai ir išsamiai – ALTos patalpose paskui pietų metu Seklyčioje. Sakė jo agentūra apimanti apie 150 dienraščių, savaitraščių, bet tas mūsų pokalbis nė į vieną nepateko. Matyt mūsų atsakymai į jo klausimus apie Lietuvą kam nors nepatiko. Paklaustas Bonston aiškinosi, kad jo rašinį nusipirko šeši laikraščiai, tačiau tuo metu Lietuvos reikalai jau buvę nustelbti kitų reikšmingesnių žinių. Gal ir taip, tačiau dėl per dažnų tokių atsitikimų mes linkę manyti, kad gali būti ir tendencijos.

Jei to organo redaktorius iš tikro taip mano, jo susigaudymas šio krašto spaudoje vertas pasigailėjimo. Visų pirma spauda ieško NAUJIENŲ. Kad esame 50 metų pavergti tai seniena, kad sukilome, sovietams sudarius tam sąlygas – tai jau pirmo puslapio naujiena. Antra, tylos sąmokslą ar tendenciją sulaužė ne bendri pietūs Seklyčioje, bet žinios iš pačios Lietuvos. Trečia, nuo Vietnamo karo laikų Amerikos spaudoje ir televizijoje vyrauja fotografijos ar filmai. LIFE tikrai nebūtų dėjęs straipsnio be fotografijų. Tik pasirodžius šurpiom kurdų pabėgėlių kalnuose nuotraukoms, laisvame pasaulyje kilo susidomėjimas ta didžiausia be savo valstybės tauta. Pirmą kartą pamatėm ir jų emigracijos politikos TV ekranuose. Net J. Baker juos aplankė!

Deja, staigiai žaibo apšviestos naujienos taip pat greitai ir užmiršamos.

(vm)

Kurdų klausimas

pareiškė, kad nors su tarptautine teise reikia skaitytis, o kai kada reikia ją ir pažeisti. Prezidentas Bushas... išvyko keturiom dienom žvejoti į Floridą, o tai jo prestižo tikrai nepakėlė. Gal tuč tuojau griežtas išpėjimas būtų padėjęs, o delsiant, už savaitės prireikė nuo bado ir šalčio kalnuose gelbėti milijonus pabėgėlių...

Europiečiai iš pradžių siūlė sudaryti neutralę zoną Turkijos ir Irano pasieniuose, kur pabėgėliai galėtų laikinai apsigyventi, bet ilgainiai...

Ieškoma Dr. Prano Matulaičio (mir. 1951) dukters, ONA LODGE, Kónstancijos (Matulaitytės) Nenortienės pusseserė, gyvenusi Clevelande.

Jei kas turi žinių, prašau atsiliepti: Tomas Nenortas, 38 Webster Hill Blvd. West Hartford, CT 06107. Tel: 203-561-0134.

niui tai sukeltų didelių nesuipratimų. Pagaliau Vašingtono administracija padarė tai, ką galėjo jau prieš porą savaitių padaryti. Ji tyliai pranešė Irakui, kad jam draudžiama vesti bet kokius karo veiksmus virš 36 paralelės, kas leistų kurdams grįžti iš Turkijos. Be to ir Saddamas paskelbė amnestiją, kuriai niekas netiki, bet kuri galėtų būti JT priežiūroje.

Jei karas Persijos įlankoje buvo pradėtas, ginant atskiros valstybės suverenitetą, dabar iškilo klausimas, kaip tą suverenitetą apriboti paskirų žmonių teisių naudai. Gal taip išeis, kad kurdai, nors patys smarkiai nukentėjo, prisidės prie kitom mažom tautom naudingo precedento sukūrimo.

PIRKDAMI AR PARDUODAMI NAMUS FLORIDOJE

Ft. Lauderdale ir kitose Atlanto apylinkėse, kreipkitės pas EDMUNDĄ CAPĄ, Century 21 - Choice Realty. Tel. (305) 943-0946 arba 1-800-462-3028.

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

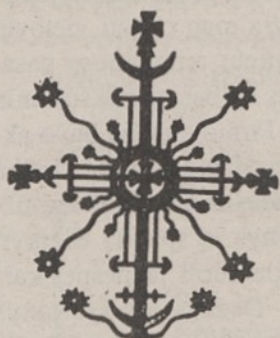
Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Road
Shaker Heights, OHIO 44122

Atliekame visus pavienių bei grupinių kelionių patarnavimus
LĖKTUVAIS • LAIVAIS • TRAUKINIAIS

Padedam planuoti atostogų keliones
LIETUVA: Parūpinam geriausiomis sąlygomis lėktuvo bilietus ir padedam sutvarkyti visus kitus kelionės reikalavimus

Greitas ir profesinis patarnavimas

Skambinkite Ritai Staškutei -991-3321

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 19191
CLEVELAND, OHIO 44119-0191
Tel. (216) 531-8150
FAX 216 531-842819807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by
American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription
per year \$25.00 • Single copy 60 cents.Prenumerata metams \$25.00, pusei metų \$15.00 • Atskiuro numerio
kaina 60 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu
nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąži-
nami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.TRYŠ MĖNESIAI PO
KRUVINOJO SEKMADIENIO

Po sausio 13-tosios įvykių jau praėjo trys mėnesiai. Tuomet iš Vilniaus rašiau, kad pralietas nekaltų ir beginklių žmonių kraujas dar kartą įrodė pasauliui Sovietų politikos klastingumą ir jų kareivių žiaurumą. Tuo pačiu pasaulis taip pat pamatė lietuvių tautos drąsą ir didvyriškumą ginant savo teisę ir tiesą į Lietuvos Nepriklausomybę.

Tų baisių įvykių akivaizdoje pasaulis buvo lyg ir sunerimęs, jo sąžinė pradėjo atbusti. Ypatingai tai jautėsi pasaulinėje spaudoje, įskaitant ir JAV didžiąją spaudą, k.a. New York Times dienraštį. Jo pirmasis puslapis mirgėjo detaliais reportažais iš Vilniaus, teisingai nušviesdamas tenykščią padėtį.

Kaip anuomet Dirvoje minėjau, po žiaurių įvykių Vilniuje, Lietuvos žmonės pasidarė šiltesni, atviresni, paslaugesni kitam žmogui – mažesnis stumdymasis ir už gauliojimas troleibusuose, krautuvų eilėse, mandagesnis žodis Parlamente kitaip galvojančio deputato adresu ir kt. Ypatingai tas pasikeitimas į gerą pusę matėsi jaunesniųjų tarpe.

Nepriklausomybės aikštėje prie Parlamento dar renkasi žmonės, dar tebesikūrena laužai, tebesigirdi maldos ir tebesimato būriai jaunųjų, ramiai besišnekučiuojančių. Jų daugelis, prieš su gįžtant namo iš darbo, nors trumpam, užėina į Nepriklausomybės aikštę, apeina sutvirtinimus, lyg patikrintų ar tebestovi ir ar jie atlaikys, apžiūri plakatus, pasišaipo iš prikabinėtų sovietų medalių bei ordinų ir tik po to skuba namo. Norėdamas sužinoti tikrą tų vizitų paslaptį, užklausu savo dukterėčios gydytojos Ritos. "Kažkoks nesuprantamas ramumas ir pasitikėjimas sustiprina tave" – atsakė Rita. "Pamėgink it pats, dėde" dar priduria Rita, skubė-

dama ruošti vakariene...

Pamėginau. Ir sausio bei vasario mėnesių šaltais žiemos vakarais vaikščiojau Nepriklausomybės aikštėje. Nors laužų dūmai griaužė akis, bet po tų pavaikščiavimo, tikrai "ant širdies" buvo lengviau, turėjau sutikti su Rita.

Kad žiauriojo sekmadienio įvykiai labai paveikė ir išjudino jaunimą, dar vaizdžiau matyti iš vasario mėnesio Apklausos... Kaip žinoma, pernykščiuose rinkimuose į Aukščiausiąją Tarybą dalyvavo labai mažas skaičius jaunimo. Gi šių metų Vasario 9-tos Apklausoje jaunimas veik šimtaprocentiniai dalyvavo ir be išimties pasisakė "UŽ LAISVĄ IR DEMOKRATINĘ LIETUVOS RESPUBLIKĄ"

Savaime suprantama, kad toks pakilimas ir toks tiesiog euforinis nusiteikimas negalėjo ilgai tęstis. Laikas sugrąžino į kasdienybę ne tik pasaulio spaudos žurnalistus, bet taip pat ir Lietuvos žmones, juoba, kad po labai sėkmingos karinės pergalės Artimuose Rytuose, politiniai klausimai dar nėra išspręsti. Vietoj to, dar ten persekiojami žmonės ir tūkstančių tūk-

tančiai nekaltų žmonių turi bėgti iš savo gimtinių.

Pasikeitė ir New York Times, Lietuvos okupantą ir Kruvinąjo Sekmadienio įvykių kaltininką, (nors Gorbačiovas tuo laiku sakosi miegojęs, bet atsakomybės už pralietą kraują vistiek nenusikratęs, nes jo įsakymu sovietų kareivos žudė beginklius žmones) patalpino Rusų studijų direktoriaus S.F. Cohen straipsnį, kuriame Gorbačiovas pavadintas "DIDŽIUOJU". Mums skaudu ir dar dėlto, kad šis straipsnis NYT pasirodė Ko vo 11-tąją – Lietuvos nepriklausomybės deklaravimo dieną. Gi Gorbačiovas ir yra ta didžioji kliūtis mums pilną nepriklausomybę atgauti. Skaudu mums ir dėlto, kad JAV vyriausybė, pa-

taikaudama Gorbačiovui, ne drįsta paskelbti pasauliui, kad ji pripažįsta pilną Lietuvos nepriklausomybę.

Ar ne metas mums, vadamams ir pėstininkams, vieningai sukilti ir reikalauti Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo? Lietuvos žmonės padarė viską. Dabar tai tikrai jau mūsų eilė. Sukrus kim moterys ir vyrai, ne žodžiais bet vieninga ir gerai suplanuota veikla. Tą veiklą suplanuoti turi mūsų veiksniai gerai ir iš anksto, o vasarą paskelbti tos veiklos pradžią. Laikas patogus ir pasiruošimui dar yra laiko, jeigu tik jis bus pradėtas neatidėliojant. LB Tarybos rinkimai galėtų gerai prisidėti prie veiklos išjudinimo...

Antanas Butkus

LANDSBERGIO DRĄSA

Trečias James Sykes straipsnis

Vytautas Landsbergis yra Lietuvos su Maskva nesiskaitymo simbolis. Jis buvo nominuotas Nobelio taikos premijai. Taip pat ir Norvegų taikos primijai. Jis vienas iš Sąjūdžio steigėjų (judėjimo, kuris tapo Lietuvos valdžia), akademikas, sūnus ir vaikaitis Lietuvos patrijotų, pianistas ir dabartinis Lietuvos prezidentas.

Jis priėmė mane savo darbo kambary, vakare po 10 valandos, mano paskutinį vakarą Vilniuje.

Mes buvome susitikę prieš metus Katedros aikštėje priešais 300.000 žmonių, kai jis ragino minią būti tvirtiems savo reikalavimuose dėl nepriklausomybės, išvedimo sovietų kariuomenės ir laisvų rinkimų.

Vėliau, tą dieną mes matėmės Sąjūdžio vadovybės įstaigoje, kur jis ir septyni šio populiarus judėjimo vadovai planavo strategiją, kaip įgalinti Lietuvos žmones atimesti komunistų partijos kontrolę ir judėti demokratinio taku į nepriklausomybę.

Dabar, praėjus neįtikėtinai metams, po laisvų rinkimų, nepriklausomybės atstatymo paskelbimo, po sovietų blokados ir stipraus Gorbačiovo spaudimo išlaikyti kontrolę Lietuvoje, – Lietuvos artėjimas prie nepriklausomybės buvo žiauriai blokuojamas, taikingoje Lietuvoje naudojant karius ir tankus.

Mūsų pasikalbėjime tą vėl vakarą prezidentas Landsbergis dalinosi su manim savo mintimis apie šiuos įvykius ir jų reikšmę jam, kaip sūnui ir seneliui.

Aš paklausiau, kokią įtaką turi jam jo 98 metų tėvas. Jis atsakė, kad jo tėvas ir senelis yra pašventę savo gyvenimus nepriklausomos ir stiprios Lietuvos statybai. Jie tarnavo kaip savanoriai ir partizanai prieš rusų ir vo kiečių pajėgas. Vėliau jie tapo svarbūs intelektualai – vadovai, įtaigodami jį ir jo kolegas apsaugoti ir globoti Lietuvos kultūrinį lobį.

Nepriklausomybės dienos minėjime operos rūmuose, vasario 13 d., jo tė-

vas sėdėjo pirmoje eilėje. Po savo kalbos, prezidentas Landsbergis nužengė nuo scenos pasveikinti savo tėvą. Jie atyžiai kalbėjosi keletą minučių ir sūnaus rankos stipriai laikė tėvo rankas.

Prezidentas Landsbergis nėra įkvėpantis kalbėtojas, bet jis yra protingas vadoavas. Jo raginimai taikingai veiklai ir civiliniam neklusnumui skyrė jį nuo tų, kurie siūlė jėgą sutikti jėgą. Jo iš pareigojimas nesitraukti nuo parlamento veiklos, po nulemiančių rinkimų, pažymi jį kaip skirtingą nuo tų, kurie, atrodo, sutinka atsakyti nuo deklaracijų ir padėti Maskvos planams ir Gorbačiovo reputacijai.

Jis gyvena trečiame Parlamento rūmų aukšte, už barikadų ir smėlio maišų. Vėlyvą naktį šviesos dega, kai jis tvarkosi su baisia Gorbačiovo jėga ir sovietų genero lais, kurie okupavę Lietuvą su virš 50.000 kariuomenės.

Lauke žmonės budi visą parą, turėdami mažai apsaugos nuo sniego, stovi prie mažų ugniaviečių, pasiruošę savo kūnais tarp Parlamento ir puolancios jėgos padaryti užvarą.

Aš paklausiau prezidentą, ko reikia, kad laimėtume nepriklausomybę? Jis paminėjo Islandijos oficialų Lietuvos pripažinimą, kaip vieną iš pavyžių. Diskusijos Europos Bendruomenėje ir dabar Danijoje ir Norvegijoje paskelbti pripažinimai, teikia prezidentui vilties, kad Gorbačiovo užsispyrimas, jog "Lietuva yra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas" bus palaužtas.

Jis buvo labai atviras apie okupacinę kariuomenę. Jis yra paskelbęs, kad Lietuvos jauni vyrai neturi būti šaukiami į okupacinę armiją.

Aš nukreipiau mūsų pasikalbėjimą į jo vaikaičius ir pastebėjau, kad dabar mes čia turime bendros kalbos. Paklausiau... "Kokius įgaliojimus norėtumėt palikti jiems, kai žiūrėte į ateitį? Jo pavargę akys nušvito, jo per šalimas regimai pranyko ir jo balsas buvo stiprus.

"Aš tikiu, mano vaikai augs nepriklausomoje Lietuvoje, kad sistemos veidmainiavimas nežalos jų sąmonės, kai jie augs." Jis pridėjo, kad nereikia vėluotis dėl vaikų ir dėl visos Lietuvos.

"Dar dešimt metų ekologinio žalojimo niekam priimtina. Dar dešimt metų šios sistemos, nuodijančios žmonių sąmonę, – negali būti" – pareiškė jis pakeltu balsu.

"Mes negalime laukti", – jis kalbėjo, nes kiekvieną dieną sistema gadina mūsų (Nukelta į 6 pusl.)

Čiurlionio ansamblio pirm. V. Plečkaitis sveikina Ekranos ansamblių, atvykusį iš Panevėžio ir atlikusį programą Clevelando valstybiniam universitetui.

V. Bacevičiaus nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

PRAŠO ATSIIMTI NEREIKALINGĄ PROKURORĄ

Generalinis Lietuvos prokuroras Artūras Paulauskas nusiskundžia, kad dėl įvairių sovietinių karių ir pareigūnų padarytų nusikaltimų turįs daug bėdų. Aiškios bylos neužbaigiamos, nes jas sovietiniai valdininkai, kuriems jos priklauso, ignoruoja. Į kviečiamus pasitarimus neatvyksta, o į raštus neatsako. Dažniais atvejais jie surinktas savo nepalankias žinias nuslepia ar net kitaip išaiškina.

Daugiau kaip prieš metus į Lietuvą buvo atsiųstas tūlas Antanas Petrauskas, kaip Sovietijos Lietuvai skirtas generalinis prokuroras. Buvo manoma, kad iš Artūro Paulausko įstaigos tuoj perbėgs daug prokuratūros darbininkų ir jo įstaiga savaime turės užsidaryti. Deja, taip neįvyko. Nė vienas neperbėgo ir Lietuvai gėdos nepadarė. O prieš atsiųstą Antaną Petrauską buvo suruoštas piketas šaukiant kad Gorbačiovas jį iš Lietuvos, kaip nereikalingą tuoj atsiimty.

• **AUKŠČIAUSIOS TARYBOS** pirm. Vytautas Landsbergis balandžio 11 d. telefonu kalbėjosi su M. Gorbačiovu. Aiškinosi, kas neša atsakomybę už Lietuvoje pagrobtus pastatus. M. Gorbačiovas atsakė, kad Sovietų derybų komisijos pirmininkas V. Doguževajavas, kuriam pavesta tuos klausimus išsiaiškinti.

V. Landsbergiui paprašius ar jis negalėtų su M. Gorbačiovu susitikti. Pažadėjo, bet tik grįžęs iš vizito Japonijoje.

• **SKAITYTOJAI INTERESUOJASI**, kas dabar sudaro Lietuvos delegaciją deryboms su Sovietija, kada Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis Parlamento rūmų nenori palikti dėl vis tebegresiančios nesaugios padėties.

Derybose pirmininko pareigas eina Česlovas Stankevičius, Aleksandras Abisala – ministeris be portfelio ir delegacijos koordinatorius, Egidijus Bičkauskas – Lietuvos nuolatinis atstovas Maskvoje, Andrius Butkevičius – Kraško apsaugos generalinis direktorius, Valdemaras Katkus – užsienio reikalų viceministeris, Romualdas Ozolas – AT atstovas, Gediminas Serkšys – AT konstitucijos ir valstybės atstatymo komisijos pirmininkas ir du sekretoriai – Ona Volungevičiūtė ir Romualdas Krukauskas.

Delegacijos sudėtyje dar minimi Kęstutis Glaveckas – AT atstovas, Emanuelis Zingeris – AT užsienio reikalų komisijos pirmininkas, Pranas Kūris – valdžios patarėjas ir Algirdas Saudargas – užsienio reikalų ministeris.

Sovietų sąjungos delegacijoje minima 16 asmenų.

Iki šiol dar nepranešta ar tolesnės derybos bus šio mėnesio pabaigoje, ar ateinančio pradžioje. Tik žinoma, kad jos dar nebus vadinamos tikromis derybomis, o tik pasikalbėjimu. R. Ozolas tokias "derybas" pavadino derybomis, kurios nenori nieko nutarti.

• **DVI DIENAS** Vilniuje vyko Žemdirbių Sąjungos suvažiavimas. Dalyvavo 490 delegatų. Svarstyta žemės ūkio reformos reikalai, ypač daug dėmesio skiriant esantiems kolkams ir valstybiniams ūkiams. Aiškėja, kad tie ūkiai dabar nebus naikinami, bet perorganizuojami į akcines bendroves. O kaip iš tikro bus, dar peranksti tvirtinti, nes tai labai jautrus reikalai, svarbiausia, kaip persitvarkyti kad tik nemažėtų ž. ūkio produkcija. Min. pirm. Ged. Vagnorius ir Žemės ūkio min. Rimvydas Survila pasisakė už akcines bendroves.

• **DANIJOJ** organizuojamas Lietuvos ūkininkų centras, kuriame galėtų privačiam ūkininkavimui pasirošti per 300 Lietuvos ūkininkų. Tam reikalui Danijos vyriausybė paskyrė 6 milijonus danų kronų. Danija taip pat numato Lietuvoje įsteigti bandomąjį ūkį, kuris praktiškai mokyty geras ūkininkavimo pavyzdžiais.

• **NUSISKUNDŽIAMA**, kad suinteresuotieji Lietuvoje daryti visokią tinkamą, dabar nukreipė dėmesį į policiją, kurioje iš anksčiau dirba nemažas skaičius kitataučių. Tarp policininkų dabar platinami kelių rūšių skirtingi pareiškimai, kad juos tarpusavy sukiršintų.

• **BADAVIMO** protestas dėl užimtų televizijos bokšto, spaudos rūmų ir kitų Vilniuje esančių svarbių pastatų, tebeįvyksta. Tas protestas jau 4 savaites akis bado ten dabar "šeimininkaujantiems" Lietuvos komunistams ir kareiviams. Jie bando išprovokuoti kokius nors susikirtimus, kad atvykusieji didesni kariuomenės daliniai badaujančius išvežtų. Kol kas tokie norai neišsipildė.

• **APSKAIČIUOTA**, kad Lietuvos gyvulininkystėje, daugiausia dėl koncentruotų pašarų stokos, sumažėjo mėsinio gyvulių skaičius. Sumažėjo ir pieninių karvių produkcija. Mėsos paruošta 18%, o pieno 11% mažiau. Dėl to labai susirūpino pačios Lietuvos žemės ūkio vadovai, o iš Kremliaus tuoj pasigirdo balsų, kad lietuviai tai daro sąmoningai ir juos reikia nubausti mažinant pramonei reikalingų žaliavų tiekimą.

• **LIETUVOS** parlamentas, po ilgų svarstymų jau yra pasiruošęs balsuoti privatizacijos įstatymą. Pačiam parlamente, paruoštam privatizacijos įstatymo projektui, kurį turi ir Dirvos redakcija, yra daug sunkiai suvokiamos painiavos, todėl susidarė didelė opozicija, vadovaujama Algirdo Brazausko.

Pačiam parlamente dabar yra sudaryta 10-ties asmenų

Lietuvių Fondo suvažiavime. Iš kairės P. Kilijus, A. Ostis, Vaclovas Kleiza – gen. garbės konsulas, A. Razma ir A. Juodvalkis.

LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIMAS

J. Žygas

Lietuvių Fondas yra sudarytas iš visuomenės įnašų. Kiekvienas įnešęs 100 dol. tampa fondo nariu su vienu balsu. Įnašams didėjant, didėja ir balsų skaičius. Todėl kasmet fondas kviečia narių suvažiavimus, kurie turi rinkti valdomuosius organus, patvirtinti atliktus darbus ir numatyti ateities gaires. Šiemet toks suvažiavimas įvyko kovo mėn. 23 d. Jaunimo Centre, Chicagoje. Šis suvažiavimas buvo jau 28-tasis. Fonde yra įstoję 6,377 nariai. Dalis iš jų yra jau mirę, tačiau jų įnašai tebelaiso lietuvių bėdų daigus, tad jų vardai lieka fondo knygoje. Fonde yra 26,603 balsai. Šiame suvažiavime dalyvavo 123 nariai su 10,163 balsais (įskaitant prisiųstus įgaliojimus).

Suvažiavimą atidarė LF tarybos pirm. Pov. Kilijus. Pasidžiaugė fondo atliktais darbais ir skatino bendromis jėgomis jį ugdyti, kadangi prašymai kasmet didėja ir prašančiųjų eilės ilgėja. Invokaciją sukalbėjo prel. J. Prunskis, Mirusiųjų narių pagerbimą pravedė Ramona Steponavičiūtė, perskaitydama visų praėjusiais metais mirusių pavardes, kurių buvo 86. Mirusiųjų atminimui žvakę uždegė E. Korzonas.

privatizacijos komisija, vadovaujama Vytauto Pakalniskio, kad palengvintų įstatymo priėmimą ir vėliau jo vykdymą. Balandžio 11, kaip ir buvo tikėta, parlamentas privatizacijos įstatymo nebalsavo nes nebuvo reikalingos atstovų daugumos. Jis vėl atidėtas vienai savaitei.

• **PRIEŠ KELIAS** dienas kariuomenės dalinys, vadovaujamas aukšto rango kariškiams, pagrobė Vilniuje automobilių mokyklos vairuotojų pastatą, esantį Pylimo gatvėje. Iš jo jau išvežė nemažai turto ir pastato neatiduoda. Tai dar vienas saugliavimas ir nesiskaitymas su Lietuvos nuosavybėmis.

• **VILNIAUS MIESTO TARYBA**, balsų dauguma iš pareigų atstatė Vilniaus merą prof. Vytautą Bernatonių, tose pareigose išbuvusį tik 9 mėnesius. Pranašaujama, kad Vilniaus miestas, turėdamas daug sunkiai sprendžiamų problemų, naują merą greit neišrinks, nes kol kas neturi rimto kandidato.

• **VILNIAUS MIESTAS** šį mėnesį seserijos ryšiais susijungė su Krokuvos miestu ir pasirašė atitinkamus dokumentus. Kaip žinia, tokiais ryšiais Vilnius jau yra susirišęs su Madisonu (JAV), Oslo (Norvegija) ir Zalcburgu (Austrija).

Pagerbimas buvo užbaigtas visiems sugiedojus Mariją, Mariją. Buvo sudarytas prezidiumas, į kurį pakviesti: G. Balukas, D. Kojelytė ir J. Valaitis. Sekretoriauti pakviesta Gr. Kamantienė. Su važiavimą žodžiu sveikino gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza ir A. Razma, JAV LB-nės pirm., kuris taip pat buvo ir fondo steigėjas. Jis pasidžiaugė, kad fondas išaugo į didelę finansinę jėgą. Raštu sveikino PLB pirm. Vyt. Bieliauskas, ALT pirm Gr. Lazauskas ir Tautos Fondo pirm. J. Giedraitis.

Praėjusio suvažiavimo protokolą perskaitė Gr. Kamantienė. Protokolas buvo priimtas be pakeitimų. Toliau sekė komisijų sudarymas. Buvo sudarytos šios komisijos: registracijos ir mandatų, nominacijų, balsų skaičiavimo, nutarimų ir spaudos. Sudarius komisijas buvo einama prie pranešimų. Tarybos pranešimą padarė St. Baras. Pasidžiaugė, kad praėjusieji 1990-tieji metai, buvo sėkmingiausi fondo metai. Buvo atsieltas užsibrėžtas 5-kių milijonų tikslas. Fondo kapitalas paaugo 628,084 dol. ir pagrindinis kapitalas pasiekė 5,179,400 dol. Į fondą įstojo 131 naujas narys. Sekė

visa eilė padėkų.

Po tarybos pirm. pranešimo, kalbėjo valdybos pirm. Alg. Ostis. Peržvelgė valdybos veiklą. Be eilinių posėdžių, dar buvo sukvietta spaudos konferencija, kurios pagrindinė tema buvo apie pelno paskirstymą. Valdyba buvo susitikusi su Lietuvos švietimo ministriu Kuoliu. Palaikomi kontaktai su fondo įgaliotinais. Chicagoje, Detroite ir Los Angeles buvo surengti Lietuvos menininkų koncertai. Rūta Juškienė, finansų komisijos pirm., paaiškino, kad investavimų procentai mažėja. Tad fondas nors ir didėja, bet paskirstomoji suma nedidėja. Apie pelno paskirstymą paaiškino P. Kilijus. Detalės jau buvo spaudoje skelbtos. D. Kojelytė, palikimų kom., pasidžiaugė, kad palikimais gaunamos sumos didėja. J. Valaitis, įstatų komisijos pirm., pristatė 40 paragrafo keitimo klausimą. Praėjusių metų suvažiavime, buvo priimtas nutarimas Lietuvos reikalams išskirti vieną milijoną dol. Bet susidarius sąlygoms tų pinigų perkėlimui, reikalinga įstatais tokį reikalą reguliuoti. Buvo pasiūlytas pakeitimo projektas balsavimui, kuris buvo priimtas maždaug 98% didžiulios. Informacijos komisijos pranešimą padarė A. Juodvalkis. Jis nušvietė informacijos reikšmę ir jos įtaką propaguojant fondo veiklą. Kontrolės komisijos pranešimą atliko P. Stončius. Fondo knygos rastos pilnoje tvarkoje.

Po visų komisijų pranešimų, toliau vyko tarybos ir revizijos komisijos rinkimai. Taryboje yra 18 narių, kiekviename suvažiavime reikia išrinkti 6-šius į tarybą ir 3 į kontrolės komisiją. Nominacijų komisiją į tarybą pasiūlė: G. Baluką, D. Kojelytę, A. Ostį, J. Račkauską, A. Razmą ir J. Valaitį. Iš salės dar buvo pasiūlyti Vac. Momkus ir J. Levickas. Į kontrolės komisiją pasiūlyti: V. Juška, P. (Nukelta į 12 psl.)

KALNŲ ODISEJA

ATSIMINIMAI

Stasė Maurukienė

Paaugę sūnūs buvo pasiūstę į traktorininkų, vėliau kombainininkų kursus. Tuose kursuose prisieidavo badmiriauti, bet sūnus labai traukė technika. Kad galėtų nusipirkti duonos, reikėdavo važiuoti 30 km. įsikibus traukinio durų rankenų. Rankos šaldavo, tirpdavo, bet badas neleidavo rinktis ką daryti.

Baigę dirbo traktorininkais, kombainininkais. Darbas labai pavojingas, nes ariami plotai buvo kalnuose, stačiuose šlaituose. Visokių baisių atsitikimų būdavo: pakibdavo virš prarajos, pavirsdavo su traktoriais, dirbdavo naktimis, be poilsio. Savaeigių kombainų nebuvo. Tik traukiami traktoriais. Tuo metu buvo paplitęs kombainas "Saalinee". Aukštas, sulig troba. Kad stačiuose šlaituose kombainas neapsiversių, jo vienoje pusėje, iš kalno pusės, viršuje pririšdavo kartį. Dvi darbininkės, bobelės, per diena sėdėdavo ant jų kaip ant sūpuoklių ir palaikydavo lygsvarą.

Žiemomis sūnūs eidavo už 10 km. dirbti į remonto-mechanines dirbtuves. Jaunesnysis sūnus ten bedirbdamas išsisuko ranką. Jokios medicininės pagalbos nebuvo. Padėjo viena senutė vokietė, nors ranka ir liko kreiva. Dar jam bedirbant ten atskilusį geležėlę išmušė akį. Vėlgį jokios pagalbos. Taip ir liko invalidu su viena akimi, būdamas 20 metų. O ką man reikėjo pergyventi...

Kitą kartą parsivarant naują traktorių ir važiuojant ledų lūžo į upe. Vos išsikapstė, o išsikapstęs šlaipias turėjo kelis kilometrus pareiti vienas.

Duktė lankė mokyklą rajono centre, Solonešne, už 45 km. Eidavo per kalnus, upes, krepšį su maistu pasikabinusi. Ten nuomavo kampa. O vasarom dirbdavo įvairius suaugusių laukininkystės darbus, nei vienos dienos neturėdama atostogų. Pačią pirmą iš mokyklos grįžimo dieną prisistatydavo valdytojas ir įsakydavo eiti į tokią ir tokią brigadą.

Kalnuose iš pietų pusės nunokdavo didžiausią plotą laukinių braškių. Tačiau laiko jų pasiskinti neturėjome. Jeigu mergaitės-paauglės bedirbdamos nuklysdavo į braškyną, kad nuramintų gurgiantį pilvą, o tai pamatydavo valdytojas ar koks kitas pareigūnas, tai jas išvaikydavo botagu. Tik dirbti, dirbti, be atokvėpio, nežiūrint kas tu: vaikas, suaugęs ar ligonis.

Visus tuos metus dirbdama be atostogų vieną vasarą paprašiau, kad išleistų į Lietuvą atostogų, motiną aplankyti. Sako, išleistume, bet negrįši. Bandau įrodinėti, kad palieku vaikus, kaip aš galiu negrįžti: "Vaikai? Vaikai niekis. Žmonės karves palieka ir tai negrįžta". Tai toks buvo supratimas apie žmogiškumą. Gyvenome be jokių teisių, be teisybės. Pasų neturėjome. Buvo išduotos pažymos, prikeverzotos ant tapetų. Komendantas nuolat atvažiuodavo patikrinti, ar visi vietose.

Vyras išbuvęs pas mus Altajuje apie metus laiko, 1955 m. vienas grįžo į Lietuvą, nes mes dar tokio leidimo neturėjome. Įsikurti ir įsidarbinti vyrui Marijampolėje, savo mieste, buvo daug kliūčių. Nors stalinizmo klaidos buvo pasmerktos, bet stalinistai dar funkcionavo iškėlę galvas ir visu pajėgumu. Jiems tai buvo

1989 m. rugpjūčio 23 d. Vilniuje gyvi išlikę tremtiniai ir jų ainiai.

R. Urbakavičiaus nuotr.

patogu ir naudinga, nors motina gamta visiems po lygiai davė teisių.

1956 m. komendantas pranešė, kad esame laisvi ir išdavė pasus. Kokį neispasakytą džiaugsmą atnešė mums ta žinia. Juk galėjome grįžti į savo Tėvyne, į Lietuvą. Nors ta viltis per visus 15 metų nuolat ruse no, niekuomet neužgeso, nežiūrint to, kad atvykusiems liepė pasirašyti, jog esame išstremti iki gyvos galvos. Bet tuo niekuomet netikėjau. Viešpačio keliai nežinomi, sakiau.

Tačiau tuoj išvažiuoti negalėjome, nes dukra buvo po dviejų mėnesių bebaigianti vidurinę mokyklą. Ji, beje vienintelė to kaimo istorijoje, sugebėjo gauti brandos atestatą. Nors buvo labai sunku tai pasiekti, bet jaučiau pareigą nors vienam vaikui suteikti galimybę įsigyti aukštesnį išsilavinimą. Į išleistuves nukakau ir aš. Kai grįžome iš jų visa mūsų manta jau buvo supakuota. "Nama" pardavėm už 1500 rublių (dabar 150 rub.) Paskerdėm kiaulę. Dalį sūdytos, dalį virtos mėsos pasiėmėm į kelionę. Viską susidėjome į dvikinkę bričkėlę ir vietinis žmogus mus išvežė. Vidurio kaimo gatvė bevažiuojant į lauką išėjo visas kaimas, kas tik kur buvo gyvas, senas ar mažas. Išėjo palydėti mus. Atsisveikino su ašarom akyse. Dar ilgai ėjo iš paskos ir vis mojo, mojo tie vargšai žmogeliai, su kuriais tiek gyventa, pergyventa, išvargta.

Tame kaime liko viena lietuvių Kukoškų šeima, nes sūnus ir duktė susituokė su rusų tautybės partneriais. Kvietėme juos į Lietuvą, siuntėme skelbimus, kuriuose buvo rašoma, kad reikalingi darbininkai, bus suteikiamas gyvenamas plotas. Tačiau jokio atsakymo. Ryšys nutrūko. Neseniai sužinojome, kad tas kaimas Bolšaja Ticha jau tuščias, išnykęs, nebeegzistuoja. Tikrai tame užkampyje, aukšta kalnuose, be privažiavimų, be kelių, tiltų, mokyklų, medicininės pagalbos ir viso kito, normalus žmonių gyvenimas neįmanomas. Taip, pavyzdžiui, buvo keli mirtini atsitikimai dėl apendicito. Kol nukratydavo tą ligonį per kalnus 45 km. į rajono centrą su arkliais, jau medikų pagalbos nebereikia. Taip Lunskių Rimutis mirė nuo stabligės. (Bus daugiau.)

Galima įsigyti ŽALIAS KORTELES

—JAV valdžia išduoda 40,000 žalių kortelių (green cards) 33 tautoms įskaitant Lietuvą.

—Pirmas prašys, pirmas gausi.

—Pilna kaina 895.00 dol.

—Galit būti bet kur pasaulyje, mes jūm parūpinsim.

International Law et al
Emerald-Shapery Center
402 West Broadway / 400
San Diego, CA 92101
(619)595-3107 1-800-677-VISA

LANDSBERGIO DRĄSA

vaikus, neleidžia jiems laisvai išsireikšti ir verčia juos gyventi baimėje. Jis kalbėjo tyliai: "Mes, vyresnieji, negalime mirti, kol visi negyvens laisvoje Lietuvoje."

Aš paminėjau Martin Luther King atsakymą jo straipsnyje "Kodėl mes ne-

galime laukti", raginantį Birmingham miesto baltųjų valdžią turėti kantrybės civilinių teisių vadovams. Jis tarė, kad jo protavimas yra toks pats. Šis veržimasis į laisvę negali būti sustabdytas. "Mes arba judame į laisvę, arba atgal į vergiją". Jis pasakė angliškai, tat aš tirai supratau jo atsakymą.

Matydamas kertėję pianiną, aš sakiau, kad buvo ilga diena, bet gal jis paskambintų man mėgiamą muzikos kūrinį. Jo nuovargis regimai pranyko, ir jis atsisėdo skambinti.

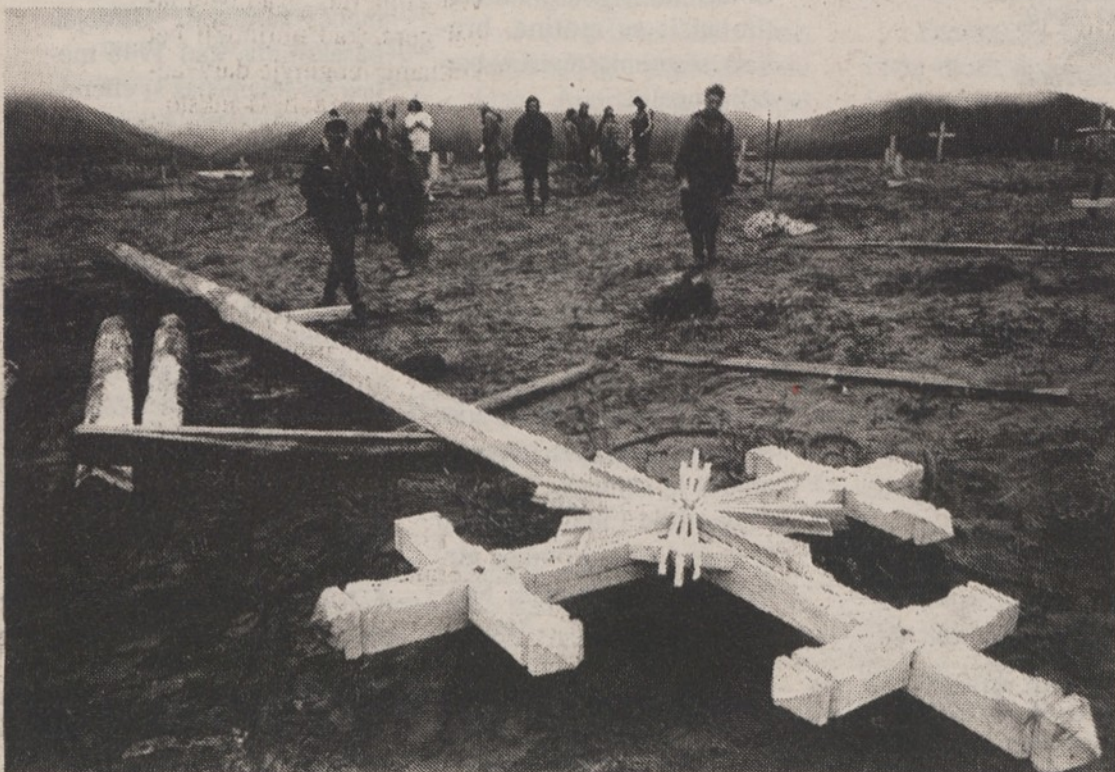
Man aišku, kad šis žmogus, prieš kurį galingas Gorbačiovas veda psichologinį karą, yra taikoje su savo įsitikinimais. Ir turi ramybę savo sieloje, kai jis valandėlei atsipalaiduoja nuo nešamos vadovavimo naštos, atsimena muziką, kurią jis vertina ir myli.

VISI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
siunčiami su pristatymu į namus papigintomis kainomis.

Rūbai, maistas, vaistai —
KIEKIAI NERIBOJAMI,
MUITO NĖRA.

Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS.

TRANSPAK,
2638 W 69th St. Chicago IL. 60629
312-436-7772

1989 liepos mėn. Tit-Ary apylinkėje, Sibire, V. Gibavičiaus iškaltas kryžius mūsų tremtinių atminimui.

R. Urbakavičiaus nuotr.

Visi, kurie skelbiasi Dirvoje
niekad nesigali

DIRVOS DEIMANTINĖS SUKAKTIES VAJUS

pakankamai stipriai įdiegtas išeivijos vyr. kartos lietuviui supratimas, ką reiškia sava spauda. O materialinė pusė – sutelkta "Dirvai" per šimtą tūkstančių žaliukų. Šios sumos dešimtdalį imo kėjo Irena ir Leonas Kriaučeliūnai. Bet stropioji buhalterė neparodė (negavo sąskaitų...) išlaidų, kurias apmokėjo pati vajeaus komiteto pirmininkė Irena Kriaučeliūnienė, jos žodžiais tariant, "Tą sumokėjo mano bankas". Kas tai yra "tas"? Ogi visą vajeaus metų tel. pasikalbėjimų vajeaus reikalais sąskaitos, "viešnagė" – lėktuvų, taksijų, ir viešbučių ir kt. panašios išlaidos...

Sėsdamas rašyti jau praejusio ir nutolusio vajeaus apybraižą, kalbėjau su Irena Kriaučeliūnienė. Jos kalba rami ir trumpa, susivedė į tokias mintis: "Atlikome gražų darbą lietuviškos spaudos, šiuo atveju, "Dirvos" labui. Pasiekėme neblogus rezultatus. Reiškiu pagarbą ir padėką visiems savo įnašu, parėmusiems "Dirvą", dėkoju visiems centrinio ir vietovių komitetų pirmininkams ir nariams ir talkininkams. Man išrodo, kad Dirvos gimtinė galėtų daugiau rūpintis, tiesa, jau paaugusiu "kūdikiu"? Juk paskutiniai trys vajai, buvo nešami

O. Kremeris – vykdyto vajeaus išdinininkas duoda Vilties Draugijos (Dirvos leidėjams) pirmininkui V. Mauručui čekį sumoje \$56,412.31. Anksčiau, tiesiai Dirvai, 1990 metais, dviem atvejais, buvo perduota \$32,765. Nuotraukoje: O Kremeris, V. Maurutis, I. Kriaučeliūnienė, V. Blinstrubas ir P. Bučas.

chicagiečių remėjų!"
Apybraižą baigiu šios sukakties renginiuose dažnai

girdėtu posakiu, linkėjimu – Dirvai sekmingai švęsti šimto metų sukaktį!

VIZOS GAUTOS, SVEČIAI ATSKRENDA

Jurgis Janušaitis

– Rankose laikau 82 vizas. Tai vizos svečiams – Lietuvos respublikos valstybinės operos vadovams, solistams, orkestrantams, choristams ir baletų šokėjams. Tai didžioji talka Lietuvių operai, o taip pat ir kitiems renginiams bei koncertams.

Sunkiai dirbome abu su Lietuvių Muzikos Šventės išdininke Ale Steponavičienė. Turėjome užpildyti įvairiausius raštus, iškvietus, atlikti begales formalumų, kol pagaliau štai ir turime užtikrinimą, kad svečiai tikrai atskrenda... jūsų bendradarbis telefonu informuoja Lietuvių Muzikos šventės

komiteto pirmininkas Stasys Baras.

Tad kada gi pasirodys pirmosios kregždės? –metu klausimėli.

– Pirmieji solistai Virgilijus Noreika ir Irena Milkevičiūtė, drauge su akomponiatore Gražina Landsbergiene, atskrenda pirmieji ir kaip žinote, koncertuos įvairiose didesnėse lietuvių kolonijose dar prieš pačią šventę, ruošiamuose Lietuvių Fondo koncertuose. Koncertų tvarkaraštį jau skelbėme spaudoje.

Tad šių pirmųjų šauniųjų kregždžių skrydžiu džiaugiamės ir su viltimi žvelgiame, kad tuos ruošiamus mūsų koncertus gausiai lankys tėvynainiai, ypač tie, kurie neturės progos jų išgirsti Chicagoje Muzikos šventės statomoje operoje "Lietuviai".

Balandžio 20 d. sulauksime Operos dirigentą Vytautą Viržonį, režisierį Ele-

gijų Domarką, dailininkę Janiną Malinauskaitę, chormeisterį Česlovą Radziūną ir solistus: sopraną Ireną Milkevičiūtę, tenorą Virgilijų Noreiką (jie atskris anksčiau) baritoną Arvydą Mankauską, bosą Vincentą Kuprį. Drauge su jais atskrenda Vilniaus operos direktorius kompozitorius Juozas Širvinskas, administratorius Liudas Aiškinis ir gal dar kiti pareigūnai. Jie atskrenda, kaip matote, gerokai anksčiau, nes turės dalyvauti operos repeticijose ir suderinti koncertų programą... gana viltingai nusiteikę pasakoja Stasys Baras.

– O kada gi visi kiti – choristai, orkestrantai ir baletas pasieks Chicago?

– Likusieji Operos dalyviai atskris grupėmis tarp 1-6 d.d. gegužės mėn.

Tad kokie dabar didžiausi rūpesčiai, mielas pirmininke? – šnektą tęsiu.

Visas komitetas ir renginių komisijos labai įtemptai dirba, nes problemų šimtai.

Rūpinamės, kad svečiai būtų svetingai priimti. Dedame viltis, kad atsiras mielių chicagiškių daug ir nuširdžių, kurie sutiktų svečius iš Lietuvos priimti, globoti. Tas žymiai palengvin-

tų Komitetui finansinę našta.

Antras rūpestis – lėšos. Išsiuntėme tėvynainiams virš dešimties tūkstančių laiškų, laimėjimų knygučių ir nemaža asmeniško laiškų daugiau pasiturtintiems. Tiesa, lėšos pradėjo ateiti. Tačiau toli gražu nuo užsibrėžto tikslo. Todėl labai prašome, kad visi nuoširdžiai, kad ir su menkesne auka, atsilieptų. O taip pat labai laikiame stambesniųjų mecenatų, aukotojų. Būtų gera, kad visos išeivijos organizacijos, kurios savo išduose turi nemaža pinigų, taip pat taptų šventės mecenatais, rėmėjais su stambesniu įnašu. Aukos nurašomos nuo mokesčių. Jas siųsti adresu: LITHUANIAN MUSIC FESTIVAL, P.O. BOX 29485, Chicago, Ill. 60629-0485. Būtume labai dėkingi už ankstyvą paramą – su rūpesčiu kalbėjo rūpestingasis Lietuvių Muzikos Šventės komiteto pirmininkas Stasys Baras.

O štai ir darbštus šios šventės komiteto informacijos vedėjas žurnalisto Juozo Žygo laiškučiai spaudos bendradarbiams.

Jis apžvelgia šventės pasiruošimo eigą, ir šventės propagavimo rūpesčius.

Esą šventės ruošos darbai intensyviai vyksta. Susidomėjimas sparčiai didėja. Kviestieji garbės svečiais amerikiečiai su atsakymais delsia. Šventėje pasižadėjo dalyvauti Chicagos majoras R. Daley, senatorius Alan Dixon.

Kultūros Tarybos ruošiamoji Premijų šventė rūpesčių nekelia. Dalyvių pakaks. Laisvų bilietų kaip ir nebus. Vietos rezervuotos mecenatams, laureatams, svečiams iš Lietuvos ir rengėjams. Bus sėdima prie stalų, tad svečių tebus galima sutalpinti 260-280. Pokyliu susidomėjimas didelis ir čia numatoma išparduoti visus biliurus. Tad būtų labai gera, kad norintieji bet kokiame renginyje dalyvauti, bilietus įsigytų iš anksto.

Labai svarbu kad Dainų šventėje dalyvautų bent 10.000 žmonių, o Operos du spektaklius turėtume pripildyti žiūrovais. Tie du renginiai patys įspūdingiausi ir nepasikartojantys.

Iki šventės beliko nedidelio laiko. Planuokime keliones į Chicago dabar. Tokios šventės greit, o gal ir iš viso, nebesulauksime. Komitetui linkėtina, kad su visos išeivijos pagalba, įveiktų visus sunkumus.

NEPAMIRSKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATA

1991 m. kovo 9 diena

Dirvos Deimantiniam Jubiliejui Rengti Komiteto praves tas lėšų telkimo vajeus, kuris prasidėjo 1989 m. gruodžio 9 dieną Dirvos Jubiliejinių Metų atidarymo vakariene ir baigėsi 1991 m. sausio 31 d., komiteto paskutiniuoju posėdžiu

FINANCINĖ APYSKAITA

P A J A M O S:

Aukos gautos per Vajeaus Komitetą	73,602.10
Loterijos knygučių išplatinta už	11,958.29
Renginiai: atidarymo vak. gegužynė, banket.	5,339.76
Dirvos 75 metų minėjimo leidinys	2,590.31
Procentai	1,310.82
Prisiųsta Dirvos prenumerata	375.00
Kitos smulkesnės pajamos	510.00
Viso	95,687.07

Aukos Dirvai pasiųsta tiesioginiai 7,530.00

Cleveland pagalbinio komiteto žinioje yra	5,320.00	12,850.00
Vajeaus metu viso surinkta		108,537.07

I Š L A I D O S:

Draugas - spaustuvė	2,639.02	
Loterijos laimėtojam	2,000.00	
Pašto išlaidos	748.83	
Kitos smulkesnės išlaidos	1,131.91	6,519.76

Lieka gryniais pinigais 102,027.31

Dirvai pasiųsta: 3-29-90	--	17,390.00	
7-26-90	--	15,375.00	
Viso	-----	32,765.00	
Dirva ir Cleveland p.k.	--	12,850.00	45,615.00

1991m. kovo9 dieną kasos balansas 56,412.31

Vilties draugijos valdybai

Gerbiamieji:

Dirvos Deimantiniam Jubiliejui Rengti Komitetas 1991 metais sausio 31 dieną savo paskutiniame posėdyje nutarė:

1. Vykstant "Vilties" draugijos valdyboje ir kartu "Dirvos" laikraščio administracijoje pasikeitimams, vajeaus komiteto nariai vienbalsiai pasisakė, likusius surinktus pinigus laikyti banko sąskaitoje iki komitetas turės konkrečias direktyvas kur ir kam surinktus pinigus turės būti perduoti.
2. Pinigai 56,412.31 doleriai yra padėti Midland Savings bankelyje, trijų Komiteto išrinktų asmenų Irenos Kriaučeliūnienės, Petro Bucho ir Oskaro Kremerio, kaip patikėtinių (Trustees) priežiūroje.

Mums yra malonu, kad mes šiandien 1991m. kovo 9 d. galime Vilties draugijos valdybos nariams Dr. Vytautui Maurukui ir Vladui Blinstrubui perduoti vajeaus komiteto surinktus likusius 56,412.31 dolerius.

Perduoda: I. Kriaučeliūnienė, P. Buchas, O. Kremeris

Pinigus priėmė: V. Maurutis, V. Blinstrubas
DR. V. Maurutis, V. Blinstrubas

LIETUVIS IŠ AFGANISTANO

Padėjęs ginti parlamento rūmus Vilniuje

JAV karo akademiją West Point'e 1972 baigęs Andrius Eiva, Amerikos lietuvis, kurio tolesnis likimas galėtų būti ne vieno romano siužeto pagrindu. Nuo 1968 metų pradėjęs savo karjerą JAV kariuomenėje, Andrius per trumpą laiką iškilo iki kapitono laipsnio, bet dėl įvairių priežasčių 1980 m. kariuomenę paliko ir trejus metus aktyviai padėjo Afganistano mudžachedinams.

Baigęs West Point akademią su inžinerijos diplomu, jis tarnavo "žaliųjų berčių" daliniuose JAV, Vokietijoje ir Korejoje specializuodamasis partizaninėje taktikoje ir sovietų ginkluotėje. Be aktyvios veiklos kaip karinis patarėjas, (Andrius Eiva įvairiose vietose JAV, Vokietijoje ir pačiame Afganistane apmokė sukilėlius kovoti su karine sovietų technika ir būdais) jis 1983 metais įsteigė lobby grupę organizuoti karinei pagalbai Afganistano sukilėliams, kai tuo tarpu kitos pro-afganistaniškos grupės užsiiminėjo tik humanitarine pagalba. Jam vadovaujant Free Afghanistan Alliance su būstine Massachusetts JAV, labai prisidėjo prie pagalbos mudžachedinams didinomo ir geresnės ginkluotės, įskaitant tiekiamą garsiųjų Stinger raketų.

Garsaus nepriklausomos Lietuvos generolo Kazimiero Ladygos anūkas Andrius Eiva gimė DP stovykloje Vokietijoje. Prieš kariuomenę mokėsi Massachusetts universitete, armijoje buvo dalinio bokso čempionas kalbėjo ne tik angliškai ir lietuviškai, bet išmoko vokiškai, dargi ir rusiškai, kuria susikalbėjo su sovietų perbegeliais ir betaivais Afganistane, (Beje jis ir pats buvo trumpai Pakistano valdžios įkalintas dėl "kišimosi"). Be su karu susijusios veiklos, Andrius aktyviai dirbo Pavergtų Tautų Komite, Solidarumo (Lenkijoje) rėmimo organizacijoje ir aukščiau minėtoje FAAA.

1990. 12. 17, atvykęs į Lietuvą pas savo antą žmoną, t.y. prieš sausio mėnesio įvykius Vilniuje, Eiva neiškart išitraukė į aktyvaus patarėjo vaidmenį. Priešingai tai anot jo buvo "mažiausiai pageidautinas užsiėmimas". Tačiau įvykiai diktavo savo sąlygas ir netrukus buvęs Amerikos armijos kapitonas, šmežavo tarp barikadų prie parlamento, važinėjo po Vilnių, Lietuvą, pasiekė net Ukrainą, Maskvą, Latviją. Instruktavo Naujai įkurtą Lietuvos nacionalinę gvardiją, šaulius, kitus, kurie savanoriškai atėjo ginti parlamento ir, anot Eivos, galimai geriau pasiruošti naujam partizaniniam karui Lietuvoje, tuo atveju, jei Parlamento pastatą paimtų sovietų kariuomenė. Greitai tapęs įvairių žurnalų susidomėjimo objektu Andrius neslėpė savo marškinėlių su užrašu "Oregon Afghanistan Aid Society". Kartu su Lietuvos Krašto Apsaugos Departamento direktoriumi Audriu Butkevičium jis sudarė keletą alternatyvinių Parlamento pastato gynybos planų, tarp kurių buvo ir patarimas kaip reiktų numušinėti sovietų malūn sparnius, jeigu jie bandys ant stogo laipinti desantininkus.

Nežiūrint visų fortifikacijų, kurios gal šiaip atrodo ir grėsmingai, kaip barikados ir tranšėjos, Andrius tvirtina, kad iš principo pastatas yra pastatytas taip, kad jį ilgiau išlaikyti neįmanoma. Pavyzdžiui, standartinis sovietų kariuomenės 50mm. kulkosvaidis gali lengvai išmušti skylę, bet kurioje sienos vietoje. Todėl tokio pastato gynyba būtų neprotinga. Tačiau politiškai tai esąs vienintelis teisingas sprendimas.

Jeigu priešas veršis į parlamentą jėga, jėga bus atsakyta. Andrius supranta kad nežiūrint "Molotovo" kokteilių, medžioklinių ir sportinių šautuvų, keleto automatinų šautuvų ir granatsvaivų.

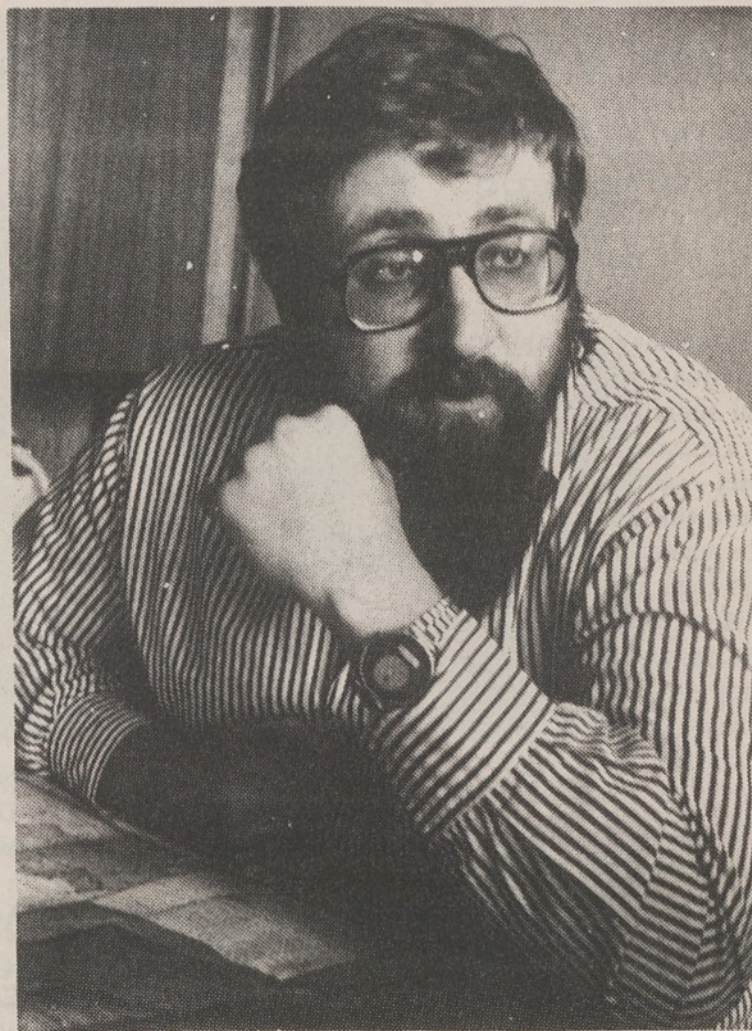
džių, nežiūrint aplinkiniuose pastatuose išsidėsčiusių snaiperių, parlamentas neišlaikytų ilgesnės tankų, artilerijos ir desantininkų (parašiutininkų) atakos.

Todėl daugiau nei tik simboliškai pasipriešinus yra numatyti atsitraukimo ir aktyvaus miesto tipo partizaninio karo planai. Pagrindinė gynėjų paskirtis, sako Eiva, būtų kiek galima sulėtinti puolimą ir parodyti sovietinei imperijai ir pasauliui savo valią.

Kol kas dar tikima, kad taikaus "pilietinio nepaklusnumo metodai" sulaikys okupantą nuo kruvinių įvykių prie TV bokšto pasikartojimo.

Lietuvos Parlamento radijo tarnyba tą lemtingą sausio 13 d. perėmė sovietų kariuomenės vadų radio pasikalbėjimą sakantį, kad parlamento puolimas būtų per daug kruvinas... Matyt Gorbačiovo politika dar stengia si išlaikyti nors kokį viešą padorumą, provokacijai žlugus.

Laikas parodė, kad kol kas tvirtas pasiryžimas nepasiduoti komunistiniam

Andrius Eiva

šantažui davė vaisius, parlamentas dar laukia kaip sprendis Lietuvos likimas. Niekas nežino kas bus tik nenoromis kyla noras sulyginti mūsų dienų situaciją su 1940 m. "nė vieno šūvio neiššauta" scenarijumi. Gal ateity tas atneš ir labiau ap-

čiuopiamą prasmę ir kruvinai pokario aukai, ir tūkstančiams nekaltų Sibiro aukų ir ilgametei pagrindžio rezistencijai. Tikėsime. Bet kokiu atveju mes jau pasijutome vieningesni, Lietuvoje, Amerikoje, Afganistane, visur kur bebūtume. P.V.

Dienraščio Draugo koncertą ruošė renginių komisija, pirmininkaujama Marijos Remienės. Koncertas įvyko 1991 m. kovo 17 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Programą atliko Los Angeles vyrų kvartetas: Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, Bronius Seliukas ir Emanuelis Jarašūnas. Akomponavo pianistė Raimonda Apeikytė.

Los Angeles vyrų kvartetas, kartais vadinamas inžinierių kvartetu, yra stiprus dainos vienetas, aplankęs Amerikos, Kanados, Australijos lietuvių didesnius telkinius, o taip pat sėkmingai koncertavo ir Lietuvoje. Tarp dainų kiekvienas kvarteto narys vis ką nors pasakoja apie patirtus nuotykius ir įspūdžius. Jie jau ap-

dainavo Dirvą, Darbininką ir Tėviškės Žiburius vis stiprindami lietuvių spaudą. Dabar atėjo eilė ir dienraščiui Draugui, nors Los Angeles laikraštį gauna nenuosekliai, bet iškarto po kelis numerius su praleidimais, tad yra sunku sekti atkarpoje spausdinamus tęsinius. Patarė pradėti spausdinti iš kito galo, tai jiems būtų lengviau sekti turinį. Tai bendra visų laikraščių padėtis. Pašto išlaidos nuolat auga, o patamavimas – blogėja. Gal ateis tokia blokadinė padėtis, kaip dabartinėje Lietuvoje. Laikraščių prenumeratos sumokėtos, laikraštis atspausdintas, o paštas blokuoja jų pristatymą.

Be jokios pertraukos kvartetas per keturis išėjimus padainavo 16 dainų, kompo-

nuotų lietuvių kompozitorių. Pagal programos eilę kompozitoriai taip išsirikioja: B. Budriūnas, J. Venckus, A. Mikulskis, R. Apeikytė, A. Karvelytė, A. Jurgutis, S. Sodeika, R. Balickas, G. Pauga, A. Mrozinskas. Dainos įvairavo, buvo patrijotinių, gaudžių ir linksmy. Jų judesius ir laikyseną scenoje apipavidalino aktorius-režisierius Petras Maželis. Jų palydovė ir vadovė pianistė Raimonda Apeikytė, ne tik akomponuoja, bet ir išlaiko vyrus tinkamoje aukštumoje.

Vienu žodžiu, koncertas buvo geras ir susirinkusius žavėjo puikiu dainavimu. Publika ne tik plojo, bet ir išprašė porą bisų. Rengėjai pianistei Raimondai įteikė (Nukelta į 9 psl.)

1991 KELIONĖS Į LIETUVĄ

Nuo 7 iki 14 dienų Lietuvoje
19 įvairių maršrutų

Dauguma kelionių aplenkia Maskvą. Maršrutai įdomūs – Siluvos Atlaidai, kelionė laivu Baltijos jūroje, Lietuva, Kopenhaga, Varšuva, Helsinkis.

Smulkesnėms informacijoms ir lankstinukams, kreipkitės į

BALTIC TOURS

77 Oak St., Suite 4 Newton, MA 02164
Tel. 617-965-8080 Fax 617-332-7781

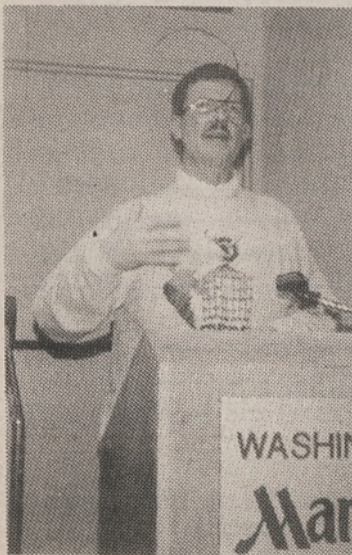
DARBINGAS POLITINIS SĄSKRYDIS WASHINGTONE

Ingrida Bublienė

Jaunų profesionalų iniciatyva suorganizuotas LB Komunikacijos Centras jau kelinti metai aktyviai prisideda prie išeivijos politinės veiklos. Šiam centrui entuziastiškai vadovauja Vytautas Maciūnas.

Centras kovo 9-tos savaitgalį į Washingtoną iš įvairių valstybių sukvietė lie tuvių kilmės aktyvistus į politinio darbo savaitgalį. Jis buvo organizuojamas rytinio pakraščio aktyvistams, tačiau jame dalyvavo ir iš kitų valstybių politinėje veikloje besireiškentys asmenys. Sąskrydis vyko Marriott viešbutyje ir sutraukė arti šimto dalyvių besidominčių, kaip geriau ir konkrečiau padėti Lietuvai.

Sąskrydis prasidėjo šeštadienį vakare. Visi užsiregistravę gavo aplanką su pilna suvažiavimo informacija bei kita medžiaga. Atidarymo žodį tarė Vytautas Maciūnas ir po to pristatė LB Komunikacijos Centro narius, bei įvairių valstybių ryšininkus.

Jurgis Augius, iš Chicagos, daro pranešimą Washingtono politiniam sąskrydyje.

Apie veiklą įvairiose valstybėse pranešimus padarė: Gintaras Čepas, Tomas Nenortas, Gintaras Taoras, Al-

ma Erickson, Paulius Klimas, Regina Petrauskienė, Jurgis Augius, Vaiva Vebraitė – Gustienė. Visiems taip pat buvo pristatytas naujasis "Bridges" žurnalo redaktorius Juozas Arlauskas ir jo redaguotas žurnalo numeris. Tai profesionališkai paruoštas numeris, kurį mie la bent kam paduoti.

Visų pranešimai buvo labai konkretūs. Pagrindinę paskaitą skaitė Andrius Eiva. Tai West Point karo akademijos auklėtinis, buvęs Afganistano sukilėlių karinis patarėjas ir JAV kariuomenės žaliųjų berečių "kapitonas". Jis vaizdžiai pasakojė šių metų sausio mėnesio įvykius Vilniuje. Pasidalino mintimis apie dabartinę Lietuvos padėtį. Sekmadienio ryto dienvartą pradėta William Hough paskaita. William Hough ne vien tik Amerikoje prisideda prie mūsų laisvinimo bylos, bet eilę mėnesių praleidęs, kaip patarėjas Lietuvos parlamente. Jis įdomiai pristatė legalę pusę Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir pripažinimo. Visiems dalyviams jis padalino medžiagą su paaiškinimais, kaip šiais klausimais reikėtų aiškinti šio krašto gyventojams ir politinio sluoksnio pareigūnams. Įdomiai kalbėjo Lowry Wyman ir jos vyras Johnson. Jie pasidalino išpuodžiais apie jų praleistas dienas Lietuvoje ruošiant pavyzdinę Lietuvos konstituciją.

Apie aktyvios veiklos išvystimą kalbėjo: Dr. Onilė Šeštokienė, Ingrida Bublienė, Andrius Eiva ir Algimantas Gečys. Popietinėje sesijoje kalbėjo Barbara Griffith iš Valstybės Departamento, kuri yra ryšininke ekonomi-

Sąskrydžio dalyviai: Andrius Eiva, Dr. Onilė Šeštokienė, Ingrida Bublienė, Algimantas Gečys ir Vytautas Maciūnas.

niams reikalams su Sovietų Sąjunga. Mums gerai pažįstamas Linas Kojelis pasidalino jo firmos US Baltic Foundation darbais padedant Pabaltijo valstybėms demokratiniai įsitvirtinti. Trumpą žodį tarė svečias iš Lietuvos, parlamento narys Dr. Antanas J. Buracas.

Po visų pranešimų sekė gyvos diskusijos.

Vakare įvykusioje iškilmingoj vakarienėj kalbėjo Juozas Laučka. Savo nuširdžioj kalboj apibūdino aktyvistų veiklą 1940 metais. Pasidalino to laiko rūpesčiais ir entuziazmais, kurie buvo labai panašūs į

šių dienų įvykius.

Pirmadienio rytą viešbučio vestibuly sukosi kopijų mašina ir dalyviai grupavosi grupėm kurios ruošėsi lankyti senatorius ir kongresmanus. Pasiėmę paruoštą medžiagą ir suvenyrinius puodukus išsiskirstė link kapitoliaus, nes buvo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktis.

Man yra tekę dalyvauti įvairiose konferencijose, tačiau ši savo darbu, žiniomis ir entuziazmu pralenkė visą eilę kitų. Reikia pasidžiaugti Philadelphia entuziasmais ir linkėti, kad jie nepavargtų.

Atstovybės pirmininkė Eugenija Bulotienė padėkojo parapijos klebonui už leistas popietei patalpas, prelegentei už tartą žodį, Manvydui Šepečiuviui už paskambinimą. Mykolui Abariui už nupieštą įrašą ir programų atspausdinimą, Jonui Bartkui už parūpintus gėrimus, Pranciškai Televičienei už talką, aukojusiems Tautos Fondui ir fantus loterijai, atstovybės nariams ir visiems į šią popietę gausiai atsilankiusiems. Sugiedotas Lietuvos himnas. Kun. Alfonsui Babonui sukalbėjus maldą ir palaiminus valgius vainamės.

Bilietukus dovanoms paravinėjo Erna Garliauskienė ir Lidija Mingėlienė. Dovanų paskirstymą pravedė: Mykolas Abarius, Aldona Tamulionienė, Eugenija Bulotienė ir Lidija Mingėlienė.

Popietei buvo gerai pasiruošta, sklandžiai pravesta.

A. Grinius

TAUTOS FONDO POPIETĖ DETROITE

Tautos Fondo atstovybė Michigano valstijoje balandžio 7 d. Šv. Antano parapijos patalpose buvo suruošusi popietę. Popietę pradėjo, įžanginį žodį tarė ir Matildą Marcinkienę pristatė atstovybės pirmininkė Eugenija Bulotienė.

Pranešėja savo kalboje palietė šių dienų Lietuvos padėtį. Ir mes jiems padedame, rašome Amerikos pareigūnams laiškus, demonstruojame. VLIKas, kuris daug metų rūpinosi Lietuvos išlaisvinimu, remiamas Tautos Fondo. Jis ne tik remia Vliko veiklą, bet taip pat leidžia biuletenius lietuvių ir kitomis kalbomis. Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, VLIKas savo darbą bus atlikęs ir nustos veikti. Eugenija Bulotienė padėkojo už tartą žodį ir įteikė dovaną – dail. Antaninos Jonynienės šiaudinukų paveikslą.

Atstovybės išdininkas

Vladas Staškus pranešė, kad atstovybė 1989 m. Tautos Fondui surinko ir pasiuntė 20,786.00 dol. 1990 m. 26,510.00 dol. o nuo jo iškūrimo iš viso 127,102.00 dol.

Atstovybės vicepirmininkas Mykolas Abarius, stambesniomis sumomis aukojusiems Tautos Fondui, įteikė pažymėjimus. Tūkstantį ar daugiau aukėjo Stasys Šimoliūnas ir Cicilija Gibsonienė. Tris šimtus ar daugiau aukėjo: Irena Alantienė, Elena Bražiūnienė, Jadvyga ir Antanas Griniai, Antanina Klimkaitienė, Sofija Šimkienė ir Zita Urmanavičienė, Paulina ir Leopoldas Heiningai.

Meninę dalį atliko Wayne State Uviversiteto studentas ir Lietuvių Balso radijo valandėlės pranešėjas Manvydas Šepetys. Jis paskambino tris kūrinius ir vieną bisui.

Los Angeles vyrai...

(Atkelta iš 8 psl.)

gėlių puokštę, o vyrams prisegė po baltą gvazdikėlį. Kad stipriau būtų paremta lietuvių spauda, visi penki programos atlikėjai atsisakė nuo honoraro. Padėka jiems! Žodinėje programos dalyje pasiguodė, kai iš ten atvažiuoja, tai vis į kišenę, o jiems vargšams vis tenka iš kišenės. Toks jau mūsų gyvenimas.

Po programos, tėvų mairijonų svetainėje įvyko vairsės ir pabendravimas. Kalbėjo Marija Remienė, provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, pagerbtas lietuvių visuomenės veikėjas ir Draugo rėmėjas Antanas Rudis, sulaukęs 80 metų amžiaus. Jam sugiedota ilgiausių metų.

Kvartetas, nors scenoje buvo iškalbingas, bet čia, vietoje žodžio, užtraukė padėkos dainą. Visi liko patenkinti.

Pagarba Draugui ir padėka rengimo komitetui bei programos atlikėjams.

A. Juodvalkis

Lietuvos pavyzdinę konstituciją ruošę Mr. Johnson ir jo žmona Lawry Wyman.

DOOR TO DOOR
PARCEL SERVICE TO

UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
 BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
 LENINGRAD, MOSCOW

• All costs included
 • Money
 • Car sales
 • Flower delivery

• We send parcels with used and new clothing
 minimum 5kg or 12lbs. NO MAXIMUM LIMIT.

• Standard food parcels - regular and express

BY:

INTERPOSTMIR CO.
 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212
 Tel. (716) 894-9880

ŽINIOS IŠ BOSTONO

RINKIMAI Į AMERIKOS LB TARYBĄ

Rinkimams artėjant LB Bostono Apylinkės Rinkimų komisija praneša apie rinkimų tvarką. Balsavimai vyks gegužės 5 ir 12 d.d. po pamaldų 11:30 – 12:30 val. St. Peter's Bažnyčios salėje ir 1:30 – 4:30 val. p.p. Lietuvių Piliečių Klube, 368 W. Broadway, So. Bostone. Ne galintieji atvykti į balsavimo vietas, galės balsuoti paštu pasiunčiant balsavimo korteles ne vėlesne kaip gegužės 13 data. Turime išrinkti penkis atstovus iš šių kandidatų: Gintaras Čepas, 50 metų, ekonomistas. Romas Buivydas, 28 metų, Ph.D., psichologijos profesorius. Erdvilis Janulaitis, 47 metų, dirbtinių protezų specialistas. Aidas Kupčinskas, 40 metų, gamyklos vadovas. Teresė Meiluvienė, 34 metų, grafikė. Eduardas Meilus, 36 metų, inžinierius.

BOSTONO SKAUTIJOS LINKSMAVAKARIS

Į susitikimą su Lietuvos skaučių v.s. Alina Dvoreckienė, balandžio 5 d. Lietuvių klubo užkandinėje, suvažiuo Bostono apylinkių, Cape Codo, Worcesterio sesės ir broliai bei Skautų Sąjungos vadija. Viešnia papasakojo apie skautavimo tradicijų atkūrimo Lietuvoje problemas, visus sužavėdama savo šypsena, optimistine laikysena ir jaunatviška energija. Šiuo metu labiausiai trūksta prityrusių vadovų, tad būtų labai vertinga Amerikos lietuvių skautų pagalba.

JAV Lietuvių skaučių v.s. Birutė Banaitienė, jos pavad. Laima Kiliulienė ir tuntu vadai apsikėitė su sese Alina simbolinėmis dovanomis. Dovana Lietuvos seserijai – medinė lėkštė su skaučių ženkliais ir skautiška rūtele, originalus rankų darbas, kurį išdegino Atlanto rajono vadė, S. Genovaitė Treinienė. Skautišką programą paruošė Baltijos tunto tuntininkė, s. Jūratė Aukštikalnienė, o salę papuošė ir organizavo vaišių stalą s. Valė Čepienė. Skautiškam rately skambėjo lauzo dainos, sąmojingi šūkiai, linkėjimai Lietuvos skautijai. Sekančią dieną Lietuvos VS Alina Dvoreckienė aplankė Bostono Lituaništinę mokyklą, plačiau susipažindama su skautišku jaunimu ir mokiniiais. Ji pravedė žaidimus, dainavo su vaikais, atsilankė klasėse. Pasak jos, ji parsiveš naudingos viešnagės išpūdžius ir širdingus vaikų linkėjimus Lietuvos vaikams.

LIETUVOS OPEROS SOLISTŲ KONCERTAS

Lietuvos solistai Irena Milkevičiūtė (sopranas) ir Virgilijus Noreika (tenoras) bei pianistė Gražina Landsbergienė savo koncertinę kelionę po Ameriką pradėjo balandžio 7 d. Bostone. Žymiausių Lietuvos dainininkų pasirodymas į Lietuvių Piliečių Klubą sutraukė apie 400 žmonių. Programa, kurią išleido Lietuvių Fondas Chicagoje, sudaryta iš harmonizuotų liaudies dainų, operinių ir fortepjoninių kūrinių.

I. Milkevičiūtė parodė aukštą balso valdymo techniką ypač atliekant Bellini "Normos" ir "Puritani" arijas. Jos balsas įveikė salės blogą akustiką, skambėjo su subtilia intonacija, virpčiojant šviesiems ir tamsiems pustoniams nuo sodrios gilumos iki pat aukštumos. V. Noreikos programoje vyravo populiarios arijos iš operų ir operečių, kurias solistas dainavo lietuviškai. Tai ir buvo daugiau lietuviškas pabendravimas su klausytojais, negu muzikos rečitalis.

Prieš pertrauką Massachusetts Gubernatoriaus Weld atstovas tarė sveikinimo žodį Lietuvos artistams ir įteikė sveikinimo raštą G. Landsbergienei, kaip Lietuvos Prezidento V. Landsbergio žmonai.

Programos metu atlikėjai keitėsi po kiekvieno atlikto kūrinio, o publika karštais plojimais kiekvieną kartą su tikdavo ir palydėdavo juos, dar labiau įkaitindama neįtikėtinai karštą dieną perpildytą salę. Bet nuolatini plojimais blaškė ir trukdė su-

kaupiti dėmesį į koncerto turinį. Apgailėtina, jog šis koncertas vyko nors ir mūsų pačių salėje, tačiau visiškai netinkančiai tokio lygio renginiui. Nejauku buvo jaustis prieš pianistę G. Landsbergienę, kada ji turėjo skambinti Čiurlionį ir Debussy su išgadintu ir neskanbiančiu pianinu. Reikėtų atkreipti organizatorių dėmesį į mūsų pačių reprezentaciją, kad pasikviečiant garsias muzikos ir operos žvaigždes, būtų parūpintos bent minimalios koncertui sąlygos, kaip vadinama salė su gera akustika ir geros kokybės muzikos instrumentai. Tačiau nepaisant techniško nesklaidumo ir smulkmenų, buvo tikrai miela išklausyti pačius geriausius Lietuvos operos meistrus.

L.Ž.

* Romas Pukštys vėl važiuoja į Lietuvą balandžio pradžioje. Pervedami doleriai, palikimai. Priima laiškus, dokumentus, vaistus. Perka automobilius. Atsiskaitymas iki balandžio.

TRANSPAK,

2638 W 69th St. Chicago IL. 60629
312-436-7772

AMERICAN EXPORT-IMPORT INC.
Chicago, Ill. 60441, U.S.A.
Canadian European Export-Import Co.
404 Roncesvalles Ave., Toronto, Canada M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860, Fax (416) 533-4910

Siunčiame siuntinius į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją, Gudiją, Moldaviją, Krymą, Leningradą, Maskvą

Tikra naujiena – niekad nebuvo taip daroma

- * Garantuota žemiausia kaina, siuntinius pristatome į namus – patikimas, patikrintas patarnavimas.
- * Visos kainos įskaitomos į persiuntimą, gavėjas nieko nemoka.
- * Siunčiame naujų ar senų drabužių siuntinius, nemažesnius 5 kg. ar 12 svarų.
- * Siunčiame maisto siuntinius – reguliariai ar skubiai, pristatoma per 2-3 savaites.
- * Persiunčiame pinigų – tiesiog iš rankų į rankas jūsų norimam asmeniui.

* Pasiunčiame gėles
* Parduodame automobilius visoje Rusijoje pristatome mamą
Mūsų Centrinis Biuras JAV

R & R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo NY 14212
Tel. (716) 894-9880

Grupė saskrydžio dalyvių su pirmininku Vytautu Maciūnu viduryje.

DAR NIEKUR NESKELBTŲ VAJUI AUKOJUSIŲ SĄRAŠAS

Petras Kučukis, Cleveland	50.00
V. A. Staškus, Cleveland	25.00
Dr. Viktoras Stankus, Cleveland	150.00
Jonas Barniškis, Euclid	10.00
Vladas Bačiulis, Euclid	10.00
Dr. Stasys Jankauskas, Westlake	20.00
Jonas Kazlauskas, Richmond Hts.	25.00
F. & J. Klimaičiai, Highland Hts.	25.00
Antanas Valaitis, Eastlake	25.00
Jonas Vencius, Willoughby	20.00
Dr. Danielius Degėsys, St. Petersburg, FL	100.00
J. Jasinevičius, Euclid	20.00
A. & G. Korsakas, Cleveland	25.00
Algirdas Liutkus, Shaker Hts.	25.00
Algirdas Muliolis, Euclid	75.00
Alfonsas Pimpė, Chicago	25.00
Antanas Rukšėnas, Cleveland	20.00
Liuda Unguraitienė, Brecksville	20.00
J. Budrienė, Cleveland	75.00
B. Gaidžiūnas, Mentor	75.00
A. Mackuviene, Cleveland	30.00
Dr. G. J. Pauliukonienė, Parma	50.00
V. Rociūnas, Independence	25.00
V. Urbaitis, Cleveland	50.00
Vytas ir Rita Matai, Cleveland	30.00
Jonas Balbatas, Cleveland	75.00
LB-nės Ohio Apygarda, Cleveland	25.00

Spaudoje su klaidom:

- 1) Ona Čiuprinskas davė 35.00, o spaudoje yra tik 25.00 – Atsiprašome.
- 2) Tėvai Jėzuitai davė 100.00, o spaudoje yra tik 75.00 – Atsiprašome.

Chicago's aukų galas (per p. Daškevičienę): E. T. Tėvelis, Kanada	20.00
Lietuvių Muzikos Festivalio Komitetas, Chicago	100.00
A. L. T. S-gos Cicero skyrius	300.00
Kostė Orentienė, Cicero	25.00
Adolph ir dr. Baliunai, Singer Island, FL	100.00
Midland Federal Savings, Chicago	100.00
Dr. P. Švarcas, Los Angeles	50.00
E. K. Milkovaitis, Los Angeles	10.00
P. O. Dovydaitis, Los Angeles	40.00
K. N. Mikėnai, Los Angeles	30.00
V. Gylis, Los Angeles	50.00
T. R. Rudačiai, Chicago	50.00
J. Levickas,	50.00

TRAVEL AGENTS INTERNATIONAL

Van Aken Center, 20320 Farnsleigh Road
Shaker Heights, Ohio 44122

Specialios ekskursijos į Lietuvą

* Maldininkų grupė / Pilgrimage
Birželio 26 – Liepos 9 d.

* IV Pasaulio Lietuvių Sporto Šventė
Liepos 24 – Rugpj. 6 d.

Abi ekskursijas koordinuoja

Vytautas A. Staškus

991-3321 arba 486-2475

• **PRAEJUSIA SAVAITĖ** Panevėžio Ekranų gamyklos liaudies dainų ir šokių ansamblis gastroliavo Clevelande. Vienas jų koncertas buvo puošnioje Clevelando Valstybinio universiteto koncertų salėje. Deja, Clevelando lietuviai nemėgsta lankytis kitur, tad ir koncerte jų nebuvo daug. Juoba, kad didžiulė salė labai matėsi, kad trūksta žiūrovų. Gelbėdamas padėti klebonas G. Kijauskas S.J. pasikvietęs "Čiurlionio" ansamblį, antrą koncertą surengė parapijos salėje antradienio vakare. Nors clevelandiečiai savaitės viduryje nemėgsta pramogų, ši kartą jų susirinko apie 300. Gaila tik, kad jų tarpe jaunimo buvo labai mažai, o koncertas jaunimui būtų labai patikęs. Patiko jis ir suaugusiems, kurie nepagailėjo aplodismentų.

Kaip kuklioje programoje parašyta, ansamblis įsikūrė 1968 metais. Kolektyve šoka, dainuoja, groja įvairių specialybių žmonės. Ekranas puoselėja liaudies tradicijas, stengdamasis išsaugoti tautiškumą. Nuo 1970 m. dalyvavo Respublikos dainų šventėse, laimėjo konkursus. Garsino Lietuvos vardą Irake, Vietname, Kuboje, Čekoslovakijoje, Vokietijoje, Portugalijoje.

I Clevelandą atvyko virš 40 ansamblių šokėjai, choras ir orkestras. Orkestre išimtinai liaudies instrumentai – pučiamieji ir kanklės. Tiesa, vieną kartą pasirodė ir armonika. Šokėjų buvo šešios poros. Visi kaip vienas – jauni, gražūs ir labai grakštūs. Meilios merginų šypsenos nepaliko jų veidų net ir komplikuočiausio ir varginančio šokio metu. O tų vyrų energija liejosi net per kraštus, ypatingai komiškuose numeruose. Ger s buvo ir choras, ypatingai moterų, jų tarpe dvi solistės. Gaila tik, kad choras pasitenkino tik

šokių palydos rolėje. Asmeniškai pasigedau bent poros mūsų kompozitorių komplikuotesnių kūrinių. Esu tikras, kad juose choras būtų turėjęs daugiau vietos savo talentui pasireikšti, nes to talento tiek šokėjams, tiek choristams netrūko. Programoje buvo 20 numerių. Programa pradėta "Lietuviais esame mes gime." – tai daina, tapusi viso pasaulio lietuvių vienybės simboliu.

Uniformos labai lietuviškos. Jos gražiai puošė grakščias merginas ir jaunus vyrus, sudarydamos puikų foną lietuviško jaunimo manifestacijai. Žodžiu, kas antradienio vakarą nepatingėjo atvykti į parapijos salę, tas tikrai nesigailėjo ir išsinešė didelį pluoštą gražių prisiminimų.

Pabaigai noriu pabrėžti, kad Clevelando lietuvių kolonija puikiai moka priimti svečius menininkus iš Lietuvos. Taip buvo ir ši kartą: klebonas Kijauskas davė salę nemokamai, o rengėjai visą pelną paskyrė "ekraniečiams." Tai visiems gražus pavyzdys.

Antanas Butkus

• **SEKMADIENI**, bal. 21 d. 3 v. p.p. Cleveland Music School Settlement paminės kompozitorių Joną Svedą jo kūrinių koncertu.

Programą išpildys amerikiečiai muzikai, o dainas dainuos solistė Aldona Stempuzienė-Švedienė.

• **56-TAS METINIS** "The Cleveland Womens Orchestra" koncertas įvyks Severance Hall, birželio 2 d. 3:30 v. p.p. solistė Aldona Stempuzienė dainuos solo partiją Rossini kūrinyje "Stabat Mater". Dirigentas Robert Cranquist.

• **DIRVĄ LANKĖ** Gimtojo Krašto redaktorius Katalius, iš Vilniaus. Dirvoje papasakojo apie jų darbą, kada dėl popierio stokos laikraštis spausdinamas tik 4 psl. Teiravosi ir apie Dirvos darbą.

• **J. BUDRIENĖ**, Clevelando skyriuje rašanti korespondencijas, atnešė dovanų gražų, spalvotą plakatą – Freedom for Lithuania.

• **H. MACIAUKAS**, ilgametis Dirvos tarnautojas – linotipininkas pasidžiaugė patogesniu Dirvos įsikūrimu naujoje vietoje.

CLEVELANDO IR APYLINKIŲ BALFo 1990 m. AUKOTOJAI
\$ 500.00 TAUPA lietuvių kredito unija,
\$ 250.00 Kunevičiai A.F.,
\$ 201.00 Mulioliai Am. Alg.,
\$ 200.00 Jasys I. MD., Satkai I.C., Urbaičiai V.T., Wanicki J.
\$ 150.00 Apaniai L.V.,
\$ 101.00 Mikonai J.M., Skrinska J. MD.,
\$ 100.00 Baldauskas F., Bložė V.L.,
\$ 60.00 Žilinskai O.P.,
\$ 55.00 Jakštas W. Dr.,
\$ 52.00 Steponai E.B.,
\$ 51.00 Ardys R.J., Balbatas J., Jakubs Wm., Razgaičiai A.P., Šontai T.J. MD., Sušinskiene I., Vaičieliūnienė K.,
\$ 50.00 Gruzdy V. MD., Karkliai A.B., Klimaitis J., Matai S.G., Maurutis Dr. V.A.,
\$ 36.00 Mikoliūnienė, D.,
\$ 33.00 Jakubaičiai V.O.L.,
\$ 32.00 Stankaitis J. MD.,
\$ 31.00 Apanavičius D.R., Ilendienė J., Skardžiai ir YY,
\$ 30.00 Bublys R., Kun. Kijauskas G. S.J.,
\$ 27.00 Ralys K.,
\$ 26.00 Ambrazienė A., Bielinis P.N., Bielskus A., Gudėnas J., Idzelis H., Januškis V., Laniauskiene S., Kazlauskai J.S., Kliorys P.J., Petrauskai A.R. Pivoriūnas J., Plečkaičiai V.G., "RAMOVĖ" LVS., Steponavičius E., Stunglenė K., Tabbert L.M., Valaitis A.,
\$ 25.00 Babickienė A., "Birutė" DLK., Baliūnai A.A., Brazaitis H. MD., Ežerskis P.B., Kasparavičius J.B., Pautienius A.B., Dr. Šilgalis E.R., Staniškis D.J., Stepai J.E., Styra A., DR. S.S. Sviderskas,
\$ 22.00 Gobis K., Jasinevičiai J.F., Švarcai M.J.,
\$ 21.00 Akelaitis V., Blumentaliai A.E., Čyvas V., Dučmanas Z., Ivanauskienė M., Jankauskas S., Račkauskai V.E., Rociūnai V.O., Zorskai R.A.,
\$ 20.00 Balas V., Balčiūnai N.D., Benokraitis V., Blinstrubas V., Bridžius R., Bridžius A.R., Jonaitienė Iz., Mariūnai O.M., Miškiniai V.A., Narbutaitis K., Šilėnai V.O., Staškus V. A. Vilkutaitis V.R., Žemgulis J.,
\$ 16.00 Aukštuolienė G., Liutkus A.M., Naumanas O., Obeleniai, Palubinskas V.,
\$ 15.00 Budrienė J., MSGR. Goldikovskis A., Juškėnai G.N. MD., Kuprevičius A.I., Macijauskas H., Mackuvienė A., Stimburienė V., Stasai H.J., Tijonėlis K.,
\$ 13.00 Puškorai A.I.V.,

• **IŠNUOMOJAMA** dviejų miegamų apartamentų Euclid, Ohio Tel. 481-4169.

• **DIRVA** • 1991 m. balandžio 18 d. • 11 psl.
\$ 12.00 Civinskas V.L., Stan-
kus Ig.,
\$ 11.00 Alšėnienė, E. Bačiulis
V.M., Citulis J., Degučiai V.T.,
Janulis E., Keženiai L.S., Klior-
ys C., Marcinkevičiai K.M.,
Nasvytytė D., Rukšėnas A.,
Smetona B., Stuogiai J.V., Ta-
raška V., Žygas J.
\$ 10.00 Balanda E.V., Balys
M., Blynas M., Bučmai, V.G.,
Butrimas S., Čiurlioniai V.L.,
Garlauskas B., Gedvilienė B.,
Ignatavičius S., Lūža A., Kalva-
itis O.J., Masilionis G., Mila-
šius, Kaunai V.L., Kudukis P.,
Mikalauskas S., Natkevičienė
G., Penkauskas A. Šiaučiūnas
J.A., Slabokienė L., Vaškas G.,
Verbyla, Žemaitis G.E., ir XX.,
\$ 7.00 Matulionienė M.
\$ 6.00 Kaunas J., Nagevičius
L., Žilionis P.,
\$ 5.00 Bakūnas V., Drabišius
V., Karsokas A., Kazėnas J.A.,
Matulionis P., Matulionis V.,
Kavaliūnas V.O., Kavaliūnas
A., Šembergienė A., Šlapelis.,
\$ 1.00 Radzevičiūtė S.

LIETUVOS OPEROS SOLISTŲ

Irenos MILKEVIČIŪTĖS,
Virgilijaus NOREIKOS

pianistės Gražinos RUČYTĖS-LANDSBERGIENĖS,

KONCERTAS

įvyks š. m. gegužės 5 d. 4 val. Dievo Motinos
parapijos auditorijoje, 18022 Neff Rd., Cleveland.

Bilietai po 20, 15, 10 ir 7 dol.

gaunami sekmadieniais Dievo Motinos parapijos svetainėje
arba pas Mariją Mikonienę – tel. 531-2190.

Po koncerto pabuvojimas su menininkais prie kavos
Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Koncerto rengime Fondai talkininkauja LB Clevelando apylinkės v-ba.

Lietuvių Fondo rengiamas

Taupa

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

(216) 481-6677

Įsikūręs Nuosavuose Namuose

Taupykite ir Skolinkitės vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

Darbo Valandos:

Antradieniais–ketvirtadieniais nuo 9:00–4:00 p.p.
Penktadieniais nuo 9:00–6:00 v.v., Šeštadieniais nuo 9:00–3:00 p.p.
Sekmadieniais nuo 11:00–12:00 p.p. (DMNP parapijos patalpose)

Visi Bankiniai Patarnavimai

Mokame Aukštesnius Nuosimčius Už:

Taupymo Skaitytas, Certifikatus, IRA, Čekių Skaitytas, ir t.t.

Skoliname Geriausiomis Išsimokėjimo Sąlygomis:

Asmeniniams Reikalams, Automobilių ir Laivų Pirkimui,
Namų Remontui (Home Equity), Namų Pirkimui (Mortgages)

Parduodame pinigines perlaidas (Money Orders), Traveler's Checks,
Primame telefono, elektros, šildymo, ir vandens sąskaitytas,
Buckeye Cards, Notaro patarnavimai, U.S. Savings Bonds, ir t.t.

*** Klekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios ***
apdrausta iki \$100,000.

Mūsų Tikslas: Ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

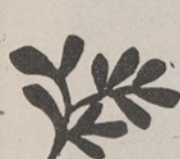
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

DIRVA

A.A. Stasys Santvaras

Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1991 m. balandžio 12 d. 9:30 val. ryto, So. Boston MA., eidamas 89-tuosius metus.

Netekome daugelio talentų brangaus draugo, poeto, rašytojo, dramaturgo, publicisto ir nepamainomo operų vertėjo, per gyvenimą ėjusio su šypsena ir pakelta galva. Visada po savo kojomis jautusio kietą savo tėvų žemę ir aukštą dangų.

Apie jį rašysime, kalbėsime ir jo ilgėsime tokio, kokį ilgam gyvenimo kelyje sutikome ir pažinome. Prisiminsime, kaip ir šioje nuotraukoje, skaitant savo poeziją, švenčiant didžiulias tautos šventes, būnant pagerbiamųjų kūrybingu pagerbėju.

Netekome tėvynę ginusio savanorio – kūrėjo, Klaipėdos kraštą vadavusio, ištikimo tautos ir valstybės sargybinio

Netekome ilgamečio ir rūpestingo Dirvos bendradarbio, daugelį metų buvusio ir redakcinės kolegijos nario.

Stasys Santvaras laidojamas antradienį, balandžio 16 d. Sielvarte liko jo gyvenimo rūpestinga palydovė Elena Stasė Valiukaitė-Santvarienė, kurią Dirvos leidėjų, redakcijos, bendradarbių ir skaitytojų vardu giliai užjaučiame.

IVYKIŲ KRONIKA

BRONIAUS JONUŠO STIPENDIJA

Muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo stipendija lituanistiką studijuojančiam jaunuoliui ar jaunuolei šiemet bus jau keturioliktoji. Stipendiją įsteigė Br. Jonušo našlė Emilija Jonušienė, gyvenanti Omahoje, NE., norėjusi įamžinti savo vyro atminimą ir bent kiek padėti nepasiturinčiam studentui.

Stipendijos dydis – \$1000.00.

Norintieji stipendiją gauti turi iki 1991 birželio 15 d. atsiųsti prašymą su kurios nors žinomos lietuviškos or-

ganizacijos rekomendacija ir savo veiklos lietuviškoj dirvoj aprašymą. Stipendi-

1991 m. balandžio 12 d. mirė Korp! Neo Lithuania garbės filisteris

A. A. STASYS SANTVARAS

poetas, dramaturgas, beletristas, Lietuvos kariuomenės savanoris – kūrėjas.

Korp! Neo Lithuania liūdi netekus taip brangaus savo garbės filisterio ir skelbia visiems korporantams 10 dienų gedulą

LST Korp! Neo Lithuania
Vyriausia Valdyba

jai kandidatą parinks atitinkama komisija.

Iki šiol Broniaus Jonušo stipendiją gavo jau aštuoniolika jaunuolių; visi jie žinomi lietuviškoj veikloj Šiaurės ir Pietų Amerikoje, ir Europoje. Praėjusiais metais stipendiją gavo poetas Julius Keleras iš Lietuvos, laikinai gyvenantis ir studijas tęsiantis Chicagoje.

Br. Jonušo stipendija,
9927 Devonshire
OMAHA, NE 68114.

INFORMACIJA PRIVAČIAI KELIONEI Į LIETUVĄ

Palengvinti privačias keliones į Lietuvą, yra kai kurių pakeitimų: Nebereikalingos numeruotos, vardinės anketos, kurios buvo gaunamos iš konsulato (USSR) Washingtone. Gauti vizą – į konsulatą reikia siųsti šiuos dokumentus: 1. Iškvietimą, kuris gaunamas iš Vizų registracijos skyriaus Lietuvoje; 2. Paso kopija (puslapis, kur yra nuotrauka ir numeriai); 3. Viena vizų anketa (gaunama kelionių agentūroje). 4. 3 foto nuotraukos; 5. Money order \$20.00, adresuotas Embassy of The U.S.S.R. 6. Apmokėtas, su atgaliniu adresu, vokas. vs.

GRAŽINA APANAVIČIŪTĖ

Lietuvos operos ir baleto teatro primadona, sopranas, šiuo metu lankosi Chicagoje. Ji patyrusi, kad Margučio radijo laida, turi piniginių sunkumų, todėl solistė pasiūlė atlikti koncertą ir gautą pelną paskirti Margučiui. Koncertas bus gegužės 5 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre. Koncerto bilietus iš anksto galima įsigyti Margučio raštinėje ir Gifts International parduotuvėje.

SVARBI ŽINIA SVEČIAMS, BESILANKANTIEMS AMERIKOJE

TSRS Vyriausios Valsybės muitinės pranešimu, TSRS piliečiai, atvykę privačiam vizitui (privačių asmenų kvietimu) į JAV, grįž-

Dalia Puškorienė – L.F. atstovė Clevelande ir Marija J. Tamulaitis nuotr.

dami į TSRS ir taip pat į Lietuvą, gali parsivežti neribotą sumą jiems dovanotos užsienio valiutos, dėl kurios įvežimo nebus imamas joks maitos mokestis. Tam reikalinga, čia sudaryta dovanojimo akta patvirtinti notaro ir "county clerk" parašais ir legalizuoti jį konsulate (konsulinis mokestis \$25.00 už dokumentą).

Pervaziuojant TSRS sieną, vežama valiuta įrašoma į muitinės deklaraciją, kuri vienų metų bėgyje tarnauja oficialiu dokumentu valiutos išsivežimui į užsienį.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

LIETUVIŲ FONDO...

Stončius ir L. Žliobienė. Balsų skaičiavimo metu buvo pasiūlyta į Lietuvų fondą įrašyti prez. Vyt. Landsbergį ir kard. V. Sladkevičių. Pasiūlymui buvo entuziastiškai pritarta ir dalyviai tuoju sudėjo 1000 dol. Tokiu būdu jie bus įrašyti į fondą, kiekvienas su 500 dol. įnašu. Suskaičiavus balsus paaiškėjo, kad į tarybą išrinkti (pagal balsų skaičių), šie: A. Ostis, A. Razma, D. Kojelytė, G. Balukas, V. Momkus ir J. Valaitis. Į kontrolės komisiją L. Žliobienė, P. Stončius ir V. Juška. Nutarimų komisija pasiūlė nutarimus, kurie be diskusijų buvo priimti.

A. A.

LIUDVIKUI ČEPULIUI

Lietuvoje mirus, sūnui ALGIUI ir visai jo šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Kleofa ir Bronius Gaižauskai
Sofija ir Stasys Vaškiai

Neolitanui filisteriui, dipl. ekonomistui

A. A.

MEČIUI BALUTAVIČIUI

staiga Venecueloje mirus, giliausią užuojautą reiškiame jo žmonai VANDAI, dukrai REGINAI, žentui Nicolai, broliui JULIUI su šelma Ciceroje ir kitiems artimiesiems.

Marta ir Vytautas Aleksandras
Račkauskai

A. A.

ELENAI GIEDRAITENAI

mirus, jos vyrą Dr. DOMĄ, dukras RŪTĄ ir AUDRŪNĄ su šeimomis, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Vincentina ir Jonas
Jurkūnai